

BALTICA-2003

STARPTAUTISKĀS FOLKLORAS FESTĪVĀLS
INTERNATIONAL FOLKLORE FESTIVAL

UDK

784(0)

Ba 406

BALTICA-2003

STARPTAUTISKĀS FOLKLORAS FESTIVĀLS
INTERNATIONAL FOLKLORE FESTIVAL

9.-13. JŪLIJS

Sastādītāja/ Managing editor

Angļu teksta autore/ English text author

Datordizains/ Graphic design by

Izmantoti materiāli no:

Latvijas Vēstures muzeja - M. Alķīna, J. Enīja, M. Plukas, A. Punkas, E. Rutka, H. Tropu foto;

V/A "Tautas mākslas centrs" - A. Liepiņa un I. Prēdeļa foto;

A. Kapusta, D. Stalta personiskā arhīva

Aida Rancāne

Zinta Uskalis

Inga P.

© V/A "Tautas mākslas centrs", 2003

Iespiešta SIA Talsu Tipogrāfijā

ISBN 9984-9311-8-8

RĪGA

Valsts agentūra "Tautas mākslas centrs"

2003

Milie festivāla dalībnieki!

No sirds mīji sveicinu visus, kas šogad ir kopā festivālā "Baltica 2003"! Sūtu svecienus katram savas kultūras kopējam, glabātājam, uzturētājam un tālāk nesējam, kas mērojus tuvāku vai tālāku ceļu, lai dejotu savas tautas dejas un dziedātā savas tautas dziesmas. Katras tautas folkloras īpatnības ir pasaules kopējā bagātība, kura mums katram atsevišķi un visiem kopā jāglabā. Par to jāpriecājas un ar to jālepojas.

Šī festivāla sirdspukstos ierakstīta zeme, kā viens no četriem simboliskajiem pasauli veidojošajiem pamatelementiem. Zemkopju tautām zeme ir māte, barotāja. Tā arvien bijusi lielākā bagātība un ar to latviešiem saistījusies visa dzīve, viss ikdienas dzīves ritums un svētku solis.

Dziedāj tautu tirumā,
Uz akmena stāvēdama,
Lai trīc viso tautu zeme,
Lai dzird mana māmulīna.

Vēlu, lai "Baltica" arvien būtu nozīmīgs folkloras dzīvības apliecinātājs un uzturētājs! Šogad dziedāsim zemes dziesmu - dzīdziesmu - visi kopā visā Latvijā!

Vaira Viķe-Freiberga,
Valsts prezidente

Dear festival participants!

I extend my heartfelt greetings to all of the performers and spectators who are taking part in the Baltica 2003 festival.

Each country's folklore traditions form a unique part of the world's cultural wealth, which we must all, both individually and collectively, endeavour to maintain.

The theme of this festival is the Earth, one of the four principal elements of our being. For farmers in particular, the earth is perceived as a mother and nurturer. Our lives revolve around it, both in our everyday activities and during festivals.

Latvia welcomes everyone who has travelled from near and far to perform their traditional dances and songs, and who strive to preserve their cultural heritage.

"I'll stand on a stone
In the fields of my homeland,
I'll sing so that the whole earth resounds
And my mother can hear."
Long may the Baltica festival continue to serve as a proud affirmation of our ancient traditions.

Vaira Viķe-Freiberga,
President of Latvia

Esiet sveicināti!

Mēs visi kopā piedalāmies Lielo patiesību meklējumos. Tautas tradīciju kopējiem ir tā priekšrocība, ka viņu meklējumos līdzdarbojas visa gadu tūkstošos krātā priekšteču pieredze. Vienlaikus tā ir arī liela atbildība, jo saudzīgi krātais un sargātais ir jānodod tālāk nākamajām paudzēm.

Starptautiskais folkloras festivāls "Baltica" ir viens no mūsu ceļiem Lielo patiesību meklējumos. Šogad ir sestā reize, kad festivāls mājvietu rod Latvijā. Jau ar pirmo reizi tas kļuva par sabiedrībā pazīstamāko un iecienītāko notikumu folkloras jomā. Festivāls pulcē kopā teju vai visu Latvijas tradicionālās kultūras kopēju saimi. Reizi trijos gados "Baltica" uzrunā Latvijas sabiedrību, piesakot un apliecinot, ka tautu kultūrā sakņojas spēks, kas palīdz dzivot saskaņā ar kosmosa un dabas Lielajiem likumiem. Saskaņa ar tiem mums nodrošina līdzsvaru un drošību, paver iespēju smelties no bezgalīga radošās enerģijas okeāna.

Mēs esam pateicīgi ārvalstu ciemiņiem, kuri mērojuši attālumu, lai dalitos ar mums savā pieredzē. Mēs esam atvērti un pretīmākoši, lai savstarpējā domu apmaiņa būtu draudzīga, sirsniņa un abpusēji bagātīnoša. Mūsu domas ir koncentrētas, lai viņš labi izdots, lai būtu labs laiks, lai visiem būtu labs noskoņojums, lai Lielais notikums piepildās.

Lai notiek!

Andris Kaputs,
Festivāla direktors

Welcome to you all!

All of us share in the quest for the Ultimate Truth. Custodians of national traditions have an advantage in that their search is supported by the many thousands of years' experience of their ancestors. At the same time, it is also a great responsibility because this carefully collected and preserved treasure has to be handed down to future generations.

The international folklore festival "Baltica" is one of the paths, which can lead to the Truth. This year, Latvia will play host to the festival for the sixth time. From the outset, it became the most well-known and highly respected event in the sphere of folklore. The festival brings together the majority of the Latvian community of custodians of traditional culture. Every three years "Baltica" addresses the Latvian public, reaffirming that traditional culture is the foundation of the strength that helps us to live in harmony with the universe and the basic laws of nature. This harmony ensures our equilibrium and protection and allows us to draw upon a boundless ocean of creative energy.

We are grateful to our foreign guests, who have travelled from far and wide to share their experiences with us and we welcome the opportunity for the friendly and sincere exchange of ideas. All our minds are focused so that the festival may be a success, the weather be favourable, everyone be in good spirits and this Great Event be fulfilled.

Let the festival begin!

Andris Kaputs,
Festival director

SIENS, PIENS, VIENS

Ja vajadzētu īsi raksturot Starptautisko folkloras festivālu "Baltica", tad es teiktu, ka tas ir tradicionālās kultūras festivāls, kura centrā ir dzīvās, autentiskās etnogrāfiskās tradīcijas fragmenti un tradīciju zinātniskas rekonstrukcijas, bet periferijā - dažādas tradicionālās kultūras izpausmes atšķirīgos mūsdieniņu kultūras kontekstos.

Šī gada festivāla tēmu ZEME, kas fokusēta jēdzenos SIENS, PIENS, VIENS, var formulēt arī kā zemes darbus vasarā vai zemnieka vasaras darbus, priekus un niekus. Talka kā kolktīva norise, dalībnieks kā individualitāte, talkas balsi kā iipaša individualitātes un kopības saskaņas forma. Piens kā dzīvibas pamats, dzīvibas svētums, trauslums un arī puikus un meitenes, kam mātēs piens aiz lūpas, piena putra, kas palidz lielam augt. Viens un pāris, jauniešu attiecības un siena pants kā pamats erotikai.

Tā kā festivāls notiek jūlijā otrajā nedēļā, tad siena talka (sīna tolka - latgaliski) ir festivāla norišu mugurkauls.

Gan etnogrāfiskie ansamblji, gan folkloras kopas apzināja dažādas siena plaušanas, vāksanas, zārdošanas, talkas rikošanas tradīcijas, pētīja tās un meklēja darbam, laikam un savam novadam piedierigas dziesmas, dejas, nostāstus un melodijas, gatavoja dažādus priekšnesumus, lai iepazistinātu savus laikabiedrus ar vienu no vieglākajiem, bet tomēr pietiekami daudz dažādu iemaņu prasōšiem: vasaras darbiem - siena vāksanu. Kāpēc šāda tēmas izvēle? To noteica veselu tradīcijas fragmentu klātbūtne lauku lauzu ikdienu un joti daudzu ar sienu laika darbiem saistītu norišu izdzīšana ikdienu, bet vēl to klātbūtne vecākās paaudzes cilvēku atmiņās. Mēģināšu paskaidrot precīzāk: domāju, ka diezgan daudzi vidējās paaudzes pilsētnieki, kuru vecāki dzīvo laukos un kopī lopus, pazist šo sajūtu, kad atskan telefona zvans un vecāki lūdz atlīkt visus darbus un braukt uz sienu talku. Parasti tā ir ģimenes locekļu sabraukšana vai nu lai sienu nopļautu un sazādotu, vai savestu šķūni. Mēs esam liecinieki tai situācijai, kad traktors ar plaujmašīnu aizvieto zirgu pie sienas plaušanas un vēšanas, sienas ķipotājs aizvieto grābējas un krāvējus, retā vietā var atrast amatnieku, kas prot ne tikai izgatavot grābekli, bet arī ielikt izlūzušos zarus, nemaz jau nerunājot par izkaptis iesiesanu, kapināšanu, striķēšanu un tās kātā pielāgošanu plāvēja augumam.

Ligo saule, ligo bite
Pe lielo tirumiņu...

Māra Mellēna,
etnopsiholoģe,
Latvijas Universitātes
Etniskās kultūras centra speciāliste

ON HAY, MILK AND BEING ONE

If I had to sum up the "Baltica" folklore festival in one sentence, then I would say that it is a festival of traditional culture, at the centre of which are fragments of authentic ethnographic traditions and their reconstruction based on research, with various expressions of these in different contemporary situations. The main theme of the "Baltica 2003" festival is a very traditional one - seasonal work, especially the various talkas or communal tasks, which involve the participation and contribution of family, friends and neighbours. Bearing in mind that the festival is taking place during the second week of July, the backbone of the festival is the hay talka (in the region of Latgale-tolka). Ethnographic and folklore groups have researched their different regional traditions related to hay-making and have learnt songs, dances, stories and tunes in order to acquaint their contemporaries with this relatively simple task, which does however require very particular skills.

The theme of the festival EARTH, focuses on the notions of HAY, MILK and BEING ONE which can be applied to the trials and tribulations, as well as the joys, of farmers working the land in summer. Talkas are regarded as a collective process, each participant looked upon as an individual and the "voice of the task" as a particular form of individual and collective harmony. Milk represents the foundation, sanctity and fragility of life and is symbolic of young boys and girls who still have their mother's milk on their lips and consume milk soup, which strengthens their bones and helps them grow. Being one and part of a couple, young people's relationships and the use of songs about hay-making can all be regarded as a basis for eroticism.

Why were these particular themes chosen? Today, remnants of many traditions are still present, to a greater or lesser degree, in the lives of country-dwellers and although many rituals connected to hay-making are dying out, older generations hand them down so they never die out completely. Second- and third-generation city-dwellers still have a strong sense of obligation and duty when their older relatives in the country summon them to go and help with the hay-making; all other work has to be put to one side. Family members all come together to either reap or stack the hay or gather it into the barn. We have seen the tractor and combine harvester replace the horse and the gatherers and stackers and we rarely meet a craftsman who not only knows how to produce a rake, but can also make and replace a broken tine, not to mention the manufacture, whetting and sharpening of the scythe and the adjusting of its handle to the height of the reaper.

"The sun and the bee glide over
And enjoy the spacious field...ligo!"

Māra Mellēna,
Ethnopsychologist, University of Latvia,
Ethnical Culture Centre specialist

Starptautiskais folkloras festivāls "Baltica 2003"

Norise

Trešdiena, 9. jūlijs - Baltijas diena

18.00 Latvijas, Lietuvas un Igaunijas dziesmu koncerts
"Mazajā Gildē"

Piedalās: *Liinats'uraq* (Igaunija), *Duja* (Lietuva), *Teiksmas* (ASV),
Latvijas grupas

19.00 Alus, galda un apdziedāšanās dziesmas

Līvu laukumā

Piedalās: *Gastauta* (Lietuva), *Dūdalnieki* (Lielbritānija),
Latvijas grupas

20.00 Latvijas, Lietuvas un Igaunijas danču koncerts

Doma laukumā

Piedalās: *Sinimaniseele* (Igaunija), *Gastauta*, *Duja* (Lietuva),
Latvijas grupas

Ceturtdiena, 10. jūlijs - Rīgas diena

13.00 Svētki Vecrīgā

Koncerti pilsētas laukumos un ielās - Līvu laukumā, Rātslaukumā,
Pēterbaznīcas laukumā, pie Pulvertornja, pie viesnīcas "Hotel
de Rome", Jēkaba un Mazās Pils, Grēcinieku un Mārstaļu,
Zirgu un Šķēru ielu krustojumos

Piedalās Latvijas kopas

14.00 Festivāla gājiens: Rātslaukums - Kāju iela -
Brīvības piemineklis - Kāju iela - Valņu iela - Pulvertornis -
Smilšu iela - Doma laukums

15.00 Festivāla atklāšanas rituāls

Doma laukumā

Piedalās Latvijas un visas ārvalstu grupas

18.00 Koncerti Rīgas koncertzālēs

Piedalās: "Mazajā Gildē" - *The Chameleonic Morris Men*
(Lielbritānija), *Tuesday* (Somija), Latvijas grupas

"Ave Sol" - *Sinimaniseele* (Igaunija), *Picëtt del Grenta* (Itālija),
Latvijas grupas

Kongresu nama Jaunā zāle - *Gastauta* (Lietuva), *Volodar*, *Drevo*,
Gurtopravci (Ukraina), *Ainu tautas grupa* (Japāna), Latvijas
grupas

Reformātu baznīcā - *Čīnles ieļejas dziedātājas* (ASV), *Liinats'uraq*
(Igaunija), Sanktēterburgas Konservatorijas folkloras ansamblis
(Krievija) un Latvijas grupas

19.30 Rīgas Tehniskās universitātes Aula

Piedalās: *Duja* (Lietuva), *Teiksmas* (ASV), Latvijas grupas

21.00 Dižkoncerts Līvu laukumā

Piedalās: *Liinats'uraq* (Igaunija), *Sinimaniseele* (Igaunija),
Tuesday (Somija), *Čīnles ieļejas dziedātājas* (ASV), *Picëtt del
Grenta* (Itālija), *Dūdalnieki* (Lielbritānija), Latvijas grupas

21.00 Dižkoncerts Rīgas Latviešu biedrības Lielajā zālē

Piedalās: *Sasun* (Armēnija), *Sadeczanie* (Polija),
Smjndences danserlag (Norvēģija), Latvijas grupas

Piektdiena, 11.jūlijs - Dainu kalna diena

14.00 - 16.00 ielu koncerti Siguldā

Piedalās: Pie veikala "Juma" - *Picëtt del Grenta* (Itālija),
Sadeczanie (Polija), *Ainu tautas grupa* (Japāna), *Tuesday*
(Somija), *The Chameleonic Morris Men* (Lielbritānija) un Latvijas
grupas

Pie universālveikala - *Sasun* (Armēnija), *Volodar*, *Drevo*,
Gurtopravci (Ukraina), *Smjndences danserlag* (Norvēģija),
Čīnles ieļejas dziedātājas (ASV), Latvijas grupas

14.00 - 16.00 Fotoizstādes "Dziedošais Dainu kalns" atklāšana Turaidas muzejā pie pārvadnieka mājas

Piedalās: *Dūdalnieki* (Anglija), *Teiksmas* (ASV), Sanktēterburgas
Konservatorijas folkloras ansamblis (Krievija), *Sinimaniseele*
(Igaunija), *Liinats'uraq* (Igaunija), *Gastauta* (Lietuva), *Duja*
(Lietuva), Latvijas grupas

• Rēzeknes rajonā

Vijānos - *The Chameleonic Morris Men* (Lielbritānija),

Latvijas grupas

Sakstagalā - *Tuesday* (Somija), Latvijas grupas

Bērzelī - *Duja* (Lietuva), Latvijas grupas

Rogovkā - *Čīnles ieļejas dziedātājas* (ASV), Latvijas grupas

• Preiļu rajonā

Aglonā - *Gastauta* (Lietuva), Latvijas grupas

Livānos - *Sasun* (Armēnija), Latvijas grupas

Preiļos - *Teiksmas* (ASV), Latvijas grupas

Riebiņos - *Smjndences danserlag* (Norvēģija), Latvijas
grupas

Galēnos - *Sinimaniseele* (Igaunija), Latvijas grupas

Svētdiena, 13.jūlijs - Noslēguma diena Rēzeknē

10.30 - 13.40 Koncerts pie Izstāžu zāles

Piedalās Latvijas grupas

11.00 - 15.00 Talcinieku pusdienu laiks Rēzeknes pilskalnā

Piedalās: *Dūdalnieki* (Anglija), *Čīnles ieļejas dziedātājas* (ASV),
Sinimaniseele (Igaunija), *Teiksmas* (ASV), *Tuesday* (Somija),
Latvijas grupas

11.00 - 14.00 Meistardarbības Izstāžu zālē

Piedalās: *Picëtt del Grenta* (Itālija), *Duja* (Lietuva), *Volodar*,
Drevo, *Gurtopravci* (Ukraina), *Ainu tautas grupa* (Japāna),
Liinats'uraq (Igaunija), *The Chameleonic Morris Men* (Lielbritānija)

15.00 - 17.40 Dziesmu rota Latgales Mārai

Piedalās: *Teiksmas* (ASV), *Liinats'uraq* (Igaunija), *Gastauta*
(Lietuva), *Dūdalnieki* (Lielbritānija), *Sanktēterburgas*
Konservatorijas folkloras ansamblis (Krievija), *Čīnles ieļejas*
dziedātājas (ASV), Latvijas grupas

• Krāslavas rajonā

Dagdā - *Picëtt del Grenta* (Itālija), Latvijas grupas

Andrupenē - *Sadeczanie* (Polija), Latvijas grupas

Šķeltovā - *Volodar*, *Drevo*, *Gurtopravci* (Ukraina),
Latvijas grupas

Ezerniekos - *Dūdalnieki* (Lielbritānija), Latvijas grupas

Indrā - Sanktēterburgas Konservatorijas folkloras ansamblis
(Krievija), Latvijas grupas

• Ludzas rajonā

Ludzā - *Ainu tautas grupa* (Japāna), Latvijas grupas

Salnavā - *Liinats'uraq* (Igaunija), Latvijas grupas

18.00 Noslēguma koncerts Festivāla parkā

Piedalās visas Latvijas un ārvalstu grupas

Festival programme

Wednesday, 9th July - Baltic Day

18.00 Latvian, Lithuanian and Estonian song concert in the Small Guild
 Participation of *Liinats'uraq* (Estonia), *Duja* (Lithuania), *Teiksma* (USA) and Latvian groups
19.00 Eating and drinking songs, song contests in Liv Square
 Participation of *Gastauta* (Lithuania), *Düdalnieki* (Great Britain), Latvian groups
20.00 Latvian, Lithuanian and Estonian dances in Dome Square
 Participation of *Sinimanisele* (Estonia), *Gastauta* (Lithuania), *Duja* (Lithuania) and Latvian groups

Thursday, 10th July - Riga Day

13.00 Concerts and performances in Old Riga
 Liv Square, Powder tower, Town hall Square, St. Peter's church Square, Hotel de Rome, Jēkaba and Mazā Pils street crossing, Grēcinieku and Mārstaļu street crossing, Zirgu and Šķūņu street crossing
 Participation of Latvian groups
14.00 Festival procession: Town Hall Square-Kalju street-Freedom Monument - Kalju street - Valņu street - Powder Tower - Smilšu street - Dome Square
15.00 Festival opening ceremony in Dome Square
 Participation of Latvian and all foreign groups
18.00 Concerts in Riga concert halls
 Small Guild - *The Chameleonic Morris Men* (Great Britain), *Tuesday* (Finland) and Latvian groups
 Ave Sol - *Sinimanisele* (Estonia), *Picëtt del Grenta* (Italy) and Latvian groups.
 Convention Centre New Hall - *Gastauta* (Lithuania), *Volodar*, *Drevo*, *Gurtopravci* (Ukraine), *Ainu folk group* (Japan) and Latvian groups
 Reformation church - *Chinle Valley singers* (USA), *Liinats'uraq* (Estonia), St. Petersburg State Conservatory folklore ensemble (Russia) and Latvian groups
19.30 Riga Technical University Main Hall
Duja (Lithuania), *Teiksma* (USA) and Latvian groups.
21.00 Grand concert in Liv Square
 Participation of *Liinats'uraq* (Estonia), *Sinimanisele* (Estonia), *Tuesday* (Finland), *Chinle Valley singers* (USA), *Picëtt del Grenta* (Italy), *Düdalnieki* (Great Britain), Latvian groups
21.00 Grand concert in Riga Latvian Society Great Hall
 Participation of *Sasun* (Armenia), *Sadeczanie* (Poland), *Dance group Smajondoences danserlag* (Norway), Latvian groups.

Friday, 11th July - Dainu Hill Day

14.00 - 16.00 Street concerts in Sigulda
 By the Juma shop:
 Participation of *Picëtt del Grenta* (Italy), *Sadeczanie* (Poland), *Ainu folk group* (Japan), *Tuesday* (Finland), *The Chameleonic Morris Men* (Great Britain) and Latvian groups
 By the main department store: *Participation of Sasun* (Armenia), *Volodar*, *Drevo*, *Gurtopravci* (Ukraine), *Dance group Sm j nd ences danserlag* (Norway), *Chinle Valley singers* (USA), Latvian groups
14.00 Inauguration of "Singing Dainu Hill" photo exhibition at the Turaida Museum
 Participation of *Düdalnieki* (Great Britain), *Teiksma* (USA), St. Petersburg State Conservatory folklore ensemble (Russia), *Sinimanisele* (Estonia), *Liinats'uraq* (Estonia), *Gastauta* (Lithuania), *Duja* (Lithuania) and Latvian groups.

16.00 Hay harvest in the Turaida Museum Reservation

Participation of Latvian groups
18.30 Dance performances in the Song Garden
 Participation of Latvian groups
19.30 Festival Grand Concert on Dainu Hill
 Participation of Latvian groups and all foreign groups
22.00 Communal dancing in the Song Garden

Saturday, 12th July- Regional Day

Talkas, concerts and communal singing and dancing in Latgale.
 Participation of:

Krāslava region
 Dagda - *Picëtt del Grenta* (Italy), Latvian groups.
 Andrupene - *Sadeczanie* (Poland), Latvian groups
 Šķeltova - *Volodar*, *Drevo*, *Gurtopravci* (Ukraine), Latvian groups.
 Ezernieki - *Düdalnieki* (Great Britain), Latvian groups
 Indra - St. Petersburg State Conservatory folklore ensemble (Russia), Latvian groups

Ludza - *Ainu folk group* (Japan), Latvian groups

Salnava - *Liinats'uraq* (Estonia), Latvian groups

Rēzekne region

Viljāni - *The Chameleonic Morris Men* (Great Britain), Latvian groups.

Sakstagals - *Tuesday* (Finland), Latvian groups
 Bērzgale - *Duja* (Lithuania), Latvian groups

Rogovka - *Chinle Valley singers* (USA), Latvian groups

Preiļi region

Aglona - *Gastauta* (Lithuania), Latvian groups

Līvāni - *Sasun* (Armenia), Latvian groups
 Preiļi - *Teiksma* (USA), Latvian groups

Riebiņi - *Dance group Sm j nd ences danserlag* (Norway), Latvian groups

Galēni - *Sinimanisele* (Estonia), Latvian groups

Sunday, 13th July-Final Day, in Rēzekne

10.30 - 13.40 Concert by the Exhibition Hall

Participation of Latvian groups

11.00 - 15.00 Tālka participants' "lunch break" on Rēzekne Castle Mound

Participation of *Düdalnieki* (Great Britain), *Chinle Valley singers* (USA), *Sinimanisele* (Estonia), *Teiksma* (USA), *Tuesday* (Finland) and Latvian groups

11.00 - 14.00 Song and dance workshops in the Exhibition Hall

Participation of *Picëtt del Grenta* (Italy), *Duja* (Lithuania), *Volodar*, *Drevo*, *Gurtopravci* (Ukraine), *Ainu folk group* (Japan), *Liinats'uraq* (Estonia), *The Chameleonic Morris Men* (Great Britain)

15.00 - 17.40 Songs for Latgale's Māra

Participation of *Teiksma* (USA), *Liinats'uraq* (Estonia), *Gastauta* (Lithuania), *Düdalnieki* (Great Britain), St. Petersburg State Conservatory folklore ensemble (Russia), *Chinle Valley singers* (USA), Latvian groups

15.00 - 17.00 Guest dance performances in the Cultural Centre

Participation of *Sasun* (Armenia), *Tuesday* (Finland), *Sadeczanie* (Poland), *The Chameleonic Morris Men* (Great Britain), *Sm j nd ences danserlag* (Norway) and Latvian groups.

16.00 - 18.00 Inauguration of closing concert

Participation of *Picëtt del Grenta* (Italy), *Ainu folk group* (Japan), *Volodar*, *Drevo*, *Gurtopravci* (Ukraine), *Duja* (Lithuania), Latvian groups

18.00 Closing concert in the Festival Park

Participation of all Latvian and foreign groups

Mūzika un skanu ainava talkās

Latviešu vārds "talka" savā saturā un fonētiskajā veidolā Eiropas ziemeļos un austrumos nav vienīgšs. Darbu, kura veikšanai kopā sanāk kaimini, rādi un draugi, līdzīgā vārdā sauca gan tuvākas, gan tālākas kaimiņtautas.

(Salīdzini igaunu talgud, lietuviešu talka, poļu tloka, baltkrievu un Krievijas rietumos toloka.) Pati parādība ir zināma visur pasaule. Un gandrīz visur tā nozīmē ne tikai darbu, bet arī rituālus darbības, kā arī spēli (piemēram, sacensību starp talkas dalibniekiem vai to grupām), un, kas īpaši svarīgi, tā parasti ir arī muzicēšanas reize ar saviem īpašiem nosacījumiem. Linu vai kartupeļu, mēslu vai kulsanas, rudzu vai siena talka - tā paver iespēju liela dziedātāju skaita kopējai muzicēšanai.

Dziedāšana notiek pašā darba norises vietā. Rudzu, siena, mēslu talkā un tamlīdzīgos gadījumos tas nozīmē dziedāšanu brīvā dabā. Tāpēc sevišķi cienītas tiek spēcīgas balsis. Tirumā, plavā, druvā dziedātās dziesmas pārsvarā pieder pie senajiem latviešu tradicionālās mūzikas veidiem. Nereti tiek lietota senākā latviešu daudzbalsības forma burdons. Tā ir daudzbalsība, kurā melodiju pavada vilkšana - statiska balss, ko izdzied uz viena vai pamīsus divām skaņām.

Dziedāšana var notikt arī ceļā no talkas vietas uz mājām. Nonākot mājās (pagalmā vai iekštelpās), mēdz apdziedāties - talkas viesi pret mājniekiem, meitās pret puišiem. Te galvenokārt skan teiktās dziesmas - mūzikas veids, kas ir tuvs runai un tāpēc labi der teksta nianšu - smalku zemtekstu, ironijas - pārraidīšanai. Ari teiktās dziesmas nereti pavada vilkšana.

19. gadsimta trešajā trešdaļā izplatās tradīcija talku noslēgt ar balli, kurā citaras, harmonikas vai nelielas kapelas pavadijumā tiek dejotas polkas, valši un citas tajā laikā modernas pāru dejas, kā arī dziedātās vēstoša satura jaunākas cilmes dziesmas, tā saucamās garās tautasdziešmas un zingēs. (Tās ir dziedātas arī tirumā vai ceļā uz mājām, kā arī pie mielasta galda.)

Dziedāšana talkās ir sabiedriskā prestiža faktors. Pēc tā, cik skanīga, tālu dzirdama tā ir, kaimini sprīzē par pašu talku, par to, vai tā liela, vai

izdevusies, un attiecigi arī par saimniecību, kas talku riko. Tāpēc, aicinot talciniekus, tiek domāts par to, lai to vidū būtu labi dziedātāji. Dažkārt gadās, ka vienlaikus netālu viena no otras, piemēram, blakus esošos tirumos, notiek vairākas talkas. Nereti laika ziņā sakrit arī dziedāšana. Tas rada neparastu, īpaši talkas dienai raksturigu, daudzslāpīnu skanu ainavu, kurā savijas dabas skanas, darba trokšņi un cilvēku balsis, sniedzot neaizmirstamu cilvēka un dabas vienotības pārdzīvojumu.

Mārtiņš Boiko,
etnomuzikologs,
Latvijas Universitātes asociētais profesors,
Dr. Phil.

Music and soundscapes in the talkas

music-making. Whether it is the flax - picking or potato talka, the muck-spreading or the threshing talka, the corn harvest or hay-making talka, all provide the chance of singing together in large groups. The songs are sung at the actual place of work, which in the case of the corn, hay, muck-spreading and similar talkas means singing in the open air and explains why powerful voices are held in particularly high esteem. Often drone singing is used, an ancient type of Latvian polyphony: the melody is accompanied by a sustained note (drone) - a static voice sung on one or two alternate tones. Songs are also often sung on the way home from the fields. On entering the courtyard or the house the workers take part in improvised singing competitions - visitors against hosts or boys against girls. This is usually done using recitative - like songs, which are close to speech and therefore lend themselves very well to the transmission of nuances in the text, such as witty sub - texts and irony. These recitative - like songs can also often be accompanied by a drone.

Towards the end of the 19th century, it became customary to end the talka with a ball. Accompanied by the zither, concertina or a small band, polkas, waltzes and other popular pair dances of the time would be danced. The so - called long, popular songs and songs of later origin would be sung. (These were also sung in the fields, on the way home and during the feast).

Singing during the talka is a matter of social prestige. The neighbours judge the size and success of a talka and accordingly, the organizing homestead, by its sonority and by how far the songs can be heard. This is why, when inviting people to come and take part, it is important to include strong singers.

It is not unusual for several talkas to take place simultaneously not far from each other, for example in adjacent fields. Very often the singing also coincides. This creates a unique soundscape, characteristic only of the talkas, where the mingling of the sounds of nature, the noise of the work and people's voices provides an unforgettable experience of unity between man and nature.

Mārtiņš Boiko,
ethnomusicologist,
University of Latvia associate professor,
Dr. Phil.

BALTICA-2003
STARPTAUTISKĀS FOLKLORAS FESTIVĀLS
INTERNATIONAL FOLKLORE FESTIVAL

Rīkotāji/ Organizers

Svētku Dižvedēja/Festival Patroness

Vaira Viķe - Freiberga
Valsts prezidente/ President of Latvia

Festivāla direktors/ Festival Director

Andris Kaputs

Festivāla mākslinieciskā padome/Festival Artistic Advisers

Aina Salmane

Siguldas folkloras kopas "Senleja" vadītāja/leader of the Sigulda folklore group, "Senleja"

Andris Kaputs

V/A "Tautas mākslas centrs" vecākais speciālists folkloras jautājumos,
senior consultant on folklore issues at the Traditional Folk Art Centre

Dainis Stalts

Rīgas folkloras kopas "Skandinieki" vadītājs/ leader of the Riga folklore group, "Skandinieki"

Helmi Stalte

Rīgas folkloras kopas "Skandinieki" vadītāja/ leader of the Riga folklore group "Skandinieki"

Jānis Rozenbergs

Folkloras krātuves pētnieks/ leading folklore archive researcher

Liāna Ose

CIOFF Latvijas nacionālās sekcijas vadītāja/ director of the CIOFF in Latvia

Māra Mellēna

Latvijas Universitātes Etniskās kultūras centra etnopsiholoģe/University of Latvia Ethnical Culture
Centre ethnopsychologist

Zinātniskie padomdevēji/ Academic Advisers

Anda Beītāne

Mārtiņš Boiko, Dr. phil.

Jānis Rozenbergs, Dr. philol.

Zaiga Sniebe

Juris Urtāns, Dr. hist., Dr. art.

Ilze Zingīte

Mārtiņš Heimrāts

Vides mākslinieks, Plakāta autors/ Scenic designer,
Festival poster designer

Valdis Celms

Festivāla simbolikas autors/ Festival logo designer

Svētku vedēji un režisori/ Individual festivity directors

BALTIJAS DIENA/BALTIC DAY

Andris Kaputs

- * Alus, galda un apdziedāšanās dziesmas/ Eating and drinking songs, song contests
- RĪGAS DIENA/RIGA DAY
- * Gājiens/Procession
- * Dīķkoncerts Rīgas Latviešu biedrībā/ Grand concert at the Riga Latvian Society
- NOVADU DIENA Krāslavas rajonā/Regional day in the KRASLAVA region

RĪGAS DIENA/RIGA DAY

Liāna Ose

- * Svētki Vecrigā/Festival in Old Town
- * Gājiens/Procession
- * Dīķkoncerts Rīgas Latviešu biedrībā/Grand concert at the Riga Latvian Society
- NOVADU DIENA Rēzeknes rajonā/REGIONAL DAY in the Rēzekne region

BALTIJAS DIENA/ BALTIC DAY

Helmi Stalte

- * Dziesmu koncerts/ Song concert
- RĪGAS DIENA/ RIGA DAY
- * Atklāšanas rituāls/Opening ceremony
- NOVADU DIENA Ludzas rajonā/REGIONAL DAY in the Ludza region

BALTIJAS DIENA/ BALTIC DAY

Dainis Stalts

- * Dziesmu koncerts/ Song concert
- RĪGAS DIENA/ RIGA DAY
- * Atklāšanas rituāls/Opening ceremony
- * Dīķkoncerts Livu laukumā/Grand concert in Liv Square
- NOVADU DIENA Ludzas rajonā/REGIONAL DAY in the Ludza region

RĪGAS DIENA/ RIGA DAY

Māra Mellēna

- * Koncerts Reformātu baznīcā/Concert in Reformation church
- NOVADU DIENA Preiļu rajonā/REGIONAL DAY in the Preiļi region
- NOSLĒGUMA DIENA/CLOSING CEREMONIES

RĪGAS DIENA/ RIGA DAY

Aina Salmane

- * Koncerts Kongresa namā/Concert in Convention Centre
- DAINU KALNA DIENA/DAINU HILL DAY

BALTIJAS DIENA/ BALTIC DAY

Anna Jansone

- * Alus, galda un apdziedāšanās dziesmas/ Eating and drinking songs, song contests
- DAINU KALNA DIENA/DAINU HILL DAY
- * Dīķkoncerts/Grand concert
- NOVADU DIENA Ludzas rajonā/REGIONAL DAY in the Ludza region

BALTIJAS DIENA/ BALTIC DAY

Ernests Spičs

- * Danču koncerts/ Dance concert

RĪGAS DIENA/ RIGA DAY

Kārlis Lišmanis,
Rita Smirnova

Biroja vadītāja/ Office manager

Finanšu direktore/ Financial director

Finanšu menedžere/ Financial manager

Preses sekretāre/ Public relations

Izdevniecības vadītāja/ Publishing director

Redaktore/ Editor

Saimnieciskais direktors/ Technical director

Saimnieciskā direktora asistente/

Assistant technical director

Administratori/ Administrators

Signe Pujāte

Inta Černavská

Signe Grosvalde

Sigita Klezberga

Dagnāra Lejina

Elīta Priedite

Vilmārs Šadris

Selga Šustere

Jelena Jekimova,

Jānis Ozoliņš

Rikotāji novados/ Regional organizers

Rita Barča - Krāslavas rajons/Krāslava region

Aija Razumovska - Ludzas rajons/Ludza region

Elvira Brovacka - Preiļu rejons/Preiļi region

Ināra Jaudzema - Rēzekne/Rēzekne

Ināra Pleikšne - Rēzeknes rajons/Rēzekne region

Latvijas grupu ēdināšanas, naktsmītnu koordinatore/

Accommodation and catering coordinator for Latvian groups

Ruta Janova

Ārvalstu grupu koordinatori/Foreign group coordinator

Dace Rudzīte,
Liene Liekne

Pateicību, ielūgumu koordinatore/ Invitation coordinator

Marita Glūdiņa

Lietveži/Office staff

Jurita Kuola
Marita Glūdiņa

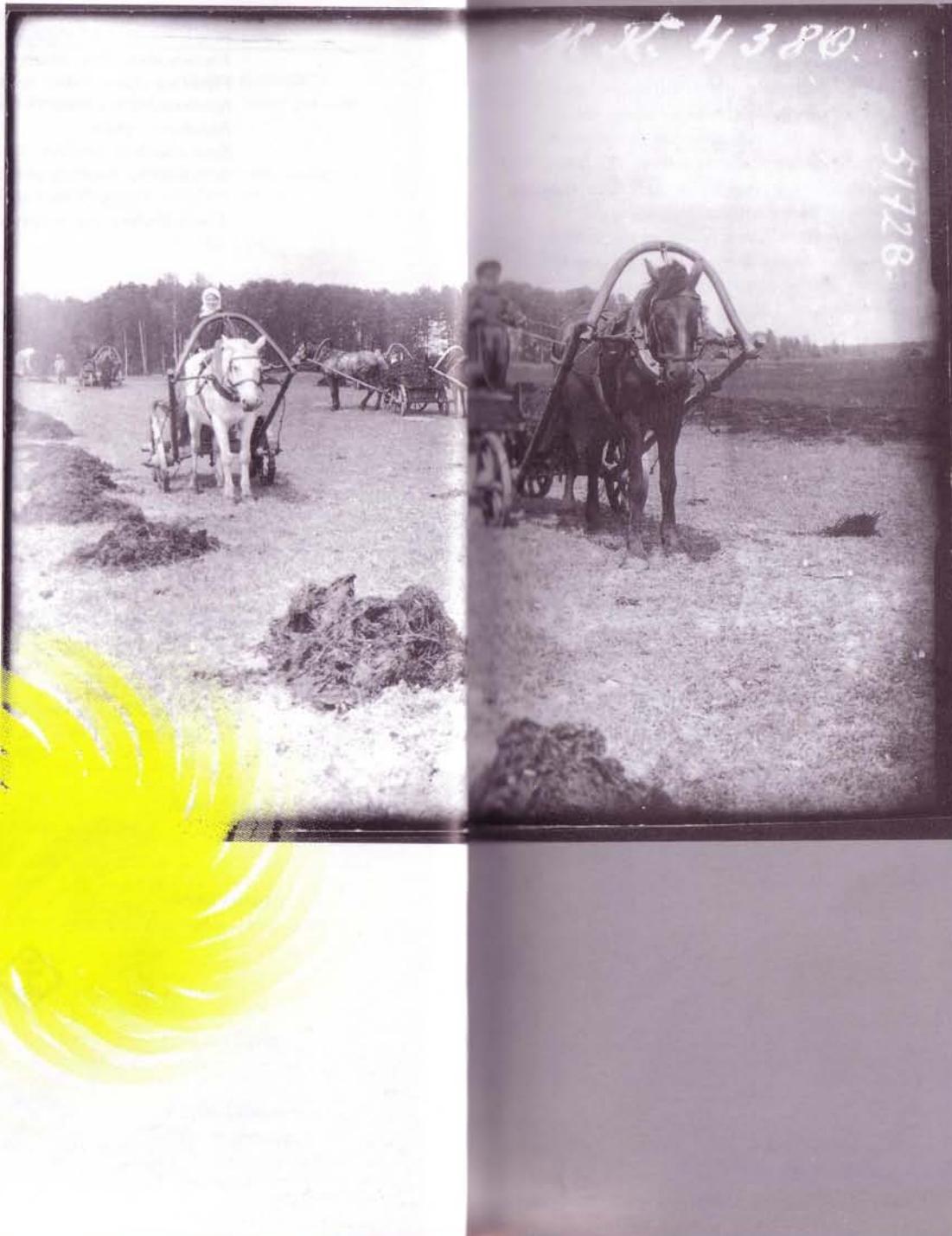
Mēslu talka Latgalē

Mēslu talku laiks bija viens no skaistākajiem vasaras notikumiem. Tas ilga no sējas laika beigām līdz sienas laika sākumam, tēlaini izsakoties - no Vasaras svētkiem līdz Jāniem. Parasti talkas rīkoja sestdienās, jaunākos laikos - arī citās nedēļas dienās.

Mēslu talkās parasti līdz bija pieci zirgu pajūgi. Kūti strādāja jauni un spēcīgi puiši - mēzēji, saģērbusies pelēkās linu biksēs, balto linu kreklos, apjorūsies ar tautiskām jostām. Strādāja basām kājām, biksū staras atlocījuši līdz ceļiem. Mēslu vedeji - povezniki, parasti bija pusaudži, jaunākos laikos arī meitenes. Ari povezniki bija ģerbušies baltās linu auduma drebēs, biksēs līdz ceļiem, kreklos, kuri bija izlaisti virs biksēm, meitenes linu auduma kleitiņās. Tīrumā no vezumiem nelielās čupiņās mēslus krāva laukā pavecāki un nespēcīgāki viri - kāpēji, jaunākos laikos arī spēcīgākas vidēja vecuma sievietes. Darbu veica ar ipašām daksām, kurām zari bija kapļveida saliekti. No čupiņām pa lauku mēslus izārdija jaunas sievietes - ārditājas, kas pamatā bija neprecējušās meitenes. Ārditājas bija ģerbušās garos svītrainos brūnčos un baltās blūzītēs, izrotātās ar tamborētām vai knipeletām mežīnēm. Galvās bija ziedu vainagi. Jaunās meitenes vainagus pina no baltā āboliņa, tolku pučēm - suņķumelītēm, margrietinām, smilgām. Vecākas meitas vainagus darināja no rudzuļukēm un sarkanā āboliņa. Pie kam jāatzīmē tas, ka meiħas, ieejot talkas istabā, savus vainagus no galvām noņēma un pakāra prieķstelpā uz vadžiem, bet, ejot atkal laukā no istabās, vainagus pañēma un uzlikā galvās.

Dziedātājas pamatā bija ārditājas. Dziedāja, ejot uz tīrumu, tīrumā un ejot no tīruma. Visierastākie mēslu talku tautasdziešmu balsi bija tolku bolsi ar burdonu, tolku bolsi bez burdona, tolku bolsi ar pusbaļsi un rotāšana. Bet vakarā, saulei rietot, tika skandētas tautasdziešmas ar saules vārdiem, kuras sauca par Saules dziesmām.

Mēzēji ar poveznikiem ārditājām sūtija ziedus, bet ārditājas ziedus sūtija mēzējiem. Ziedus turp - šurp nogādāja povezniki un tikai no viņu godaprāta bija atkarīgs tas, vai sūtījumu saņēma

istais adresāts. Šādā veidā neklātienē notika jaunu puišu un meiteņu sapazīšanās, jo, jau pēcpusdienā mēzēji ārditājas pa pārišiem zem rokas pavadija uz lauku.

Talku beidzot, visi talcinieki parasti (kā kur tas bija iespējams - pie upes, strauta, ezera, diķa vai pie akas) gāja mazgāties. Mazgāja pamatā tikai kājas un rokas. Un šis mazgāšanās rituāls neiztika bez rumulēšanās. Talcinieki - tālāki radi, sabrauca ar zirgiem jau iepriekšējās dienas vakarā, bet tuvējie un ciema ļaudis sanāca no rīta. Brokastis pasniedza kāpostu zuþu ar jēra gaļu. Pusdienu starplaiķi nebaroja, tikai deva iedzert alu un uzkoſt sieru. Darba laikā ar alu talciniekus necienāja. Alus krūze stāvēja uz virtuveš loga palodzes, lai visi zina, ka saimnieks ar alu cienās pēc darba. Vakariņās pasniedza gryudini - putraimū un kāpostu zuþu ar auna vai āza gaļu, nemizotus vārītus kartupeļus ar biezpienu, kuram virsū bija noklātas sālīta sviesta šķēles un ar sakultām ceptām olām vai oļu pontāgu - sakultas olas ceptas kopā ar speka gabaliņiem. Protams, tika pasniegts alus un siers.

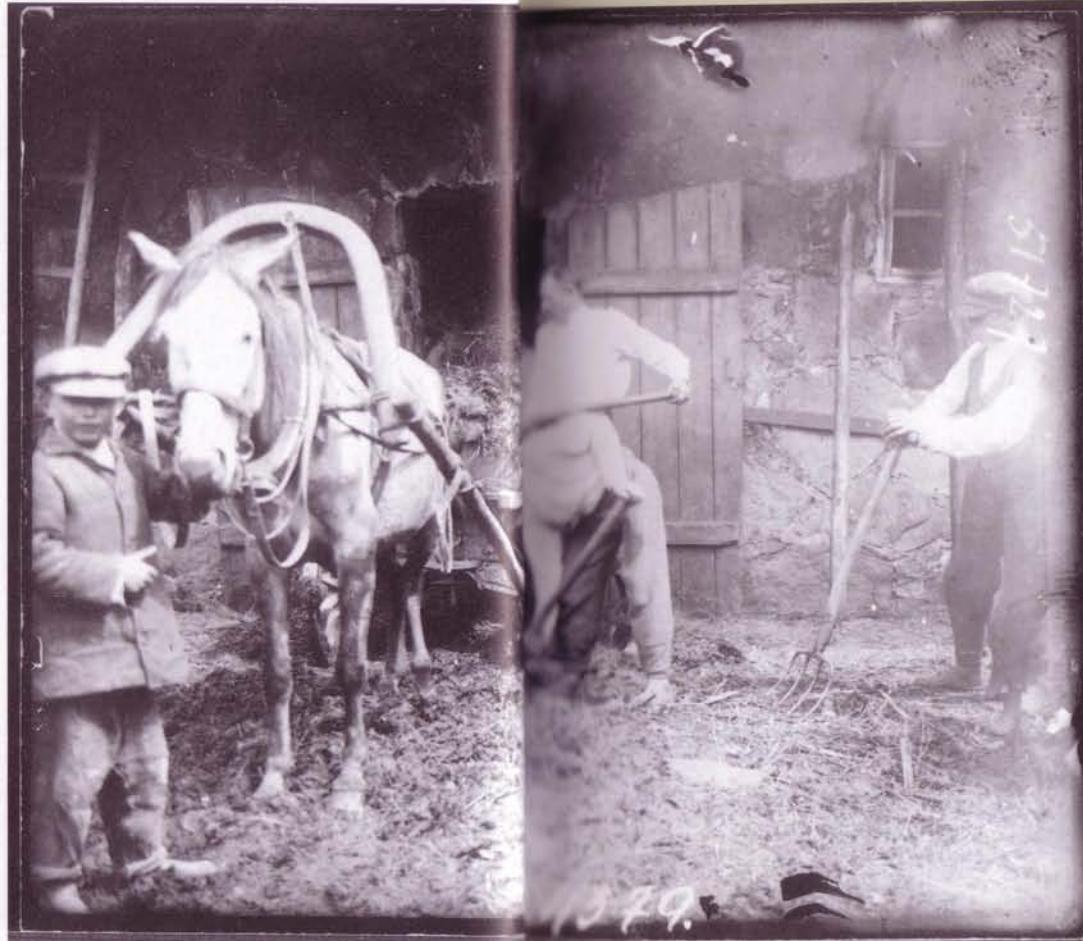
Pēc vakariņām pagalmā tika rīkota balle. Goda vietā tika celts muzikants; vai nu uz augstā klēts lieveņa, vai uz apgāzta kubula, vai uz cita paaugstinājuma, lai visi redzētu muzikantu un lai viņš pārredzētu visu danču placi. Spēlēja kokli, vijoli, ermoņikas: tarjanku vai Vines ermoņiku paveidu - petrogradku, trjukrjadku. Galvenā talkas deja bija tolks apļa daņcs, kuru jaunākos laikos dažādās vietās sauca arī par opolū kazaku, raskamarinskū, lipindraku. Īpašs apļa dancs ar dziedāšanu bija karavods. Dancoja polkas un citus dañcūs. Balle ilga līdz saullēktam. Ritā meiħas iztīrija un izmazgāja istabā. Puiši vēl uz mitras gridas sanesa un saklāja rudzu salmus. Pēc šī darba saimnieks ar saimnieci talciniekus aicināja istabā, cienāja ar alu un sieru. Tagad talkas diena bija beigusies. Talcinieki, izdzēruši "cejakāju", devās pa savām mājām.

Antons Slišāns,
dzejnieks, Upītes kultūrvēstures muzeja vadītājs,
Upītes etnogrāfiskā ansambļa vadītājs

Muck-spreading talka in Latgale

The muck-spreading season was one of the highlights of the summer. It began at the end of the sowing season and carried on until the beginning of the hay-making season - roughly speaking from Whitsuntide until Midsummer. The muck-spreading talka traditionally took place on Saturdays but this has not been strictly adhered to in more recent years. A 5-7 horse team was usually used. The youngest and strongest men, the sweepers, were sent to work in the barn. They would be dressed in grey linen trousers and white linen shirts with traditional, woven belts around their waists. They worked barefoot with their trousers folded up to the knees. The muck carriers, the povezniiki were usually teenage boys but in more recent years girls also participated. The carriers were also dressed in white linen clothes - knee-length trousers and loose-fitting shirts for the boys and linen dresses for the girls. The older and less able-bodied men, the climbers worked in the fields, emptying the muck from the carts into small heaps. Latterly, the stronger, middle-aged women would also help with this task. The work was carried out using special hoe-shaped forks. The muck was taken from the heaps and spread round the fields by young women, the spreaders, who were generally unmarried. They were dressed in long, striped skirts and white blouses with lace trimmings and wore crowns made of flowers. The younger girls traditionally made their crowns from white clover and traditional muck-spreading flowers, such as camomile and daisies as well as spear-grass, while the older girls made their crowns from cornflowers and red clover. On entering the house the girls took their crowns off and hung them on pegs in the entrance but on leaving, put them back on again. Any songs were mainly sung by the muck spreaders, who sang on their way to the fields, in the fields and on the way back from the fields. The most common muck-spreading songs consisted of a main voice with or without a background "drone", a main voice accompanied by a second voice and rotāšana. This involved the main voice being echoed by several other voices, usually with the recurrent refrain "rotā".

However, in the evening, at sunset, songs were sung in honour of the sun. Both the sweepers and the carriers sent the girls flowers but the muck-spreaders sent flowers only to the sweepers, using the carriers as intermediaries. Whether or not the flowers came into the right hands depended on the honesty of the carriers. This initial way of courting was very effective - by the afternoon, the sweepers were already accompanying the spreaders to the field, arm in arm and in pairs. At the end of the day, the workers usually went to wash in the river, stream, lake or pond or with water from the well. Usually only the hands and feet were washed and this ritual, of course, provided

more opportunities for flirtation! Workers travelling from further afield usually arrived by horse the previous evening but those living locally turned up on the actual morning. A breakfast of cabbage soup with lambs' meat was served. At lunch-time, beer and cheese were handed out but the workers weren't offered beer to drink as they worked. However, a pitcher of ale was placed on the kitchen window-sill for all to see so that everyone knew that the master of the house intended to offer everyone a drink after work. For the evening meal, gryudini, barley and cabbage soup with rams' meat, was served, together with boiled, unpeeled potatoes with cream cheese on which there were layers of salted butter and scrambled eggs, or scrambled eggs with pieces of bacon. Naturally, beer and cheese were also passed round.

After dinner, a dance was organized in the courtyard. The musicians took the place of honour, either on the raised porch of the barn or an overturned tub, or another raised platform, so that everyone could see them and they, in turn, had a view of the entire dance floor. They played the kokle, a traditional Latvian string instrument, the violin and the accordion - either the tarjanku or the Vienna varieties, the petrogradku and the triukrjadku. The main dance associated with muck-spreading was the talka circle dance, in more recent years called the round kazaku, raskamarinsku or lipindraku. The polka and other traditional dances were also popular and the festivities usually lasted until sunrise.

In the morning the girls cleaned and tidied the rooms. While the floors were still damp, the boys covered them with straw. The master and mistress of the house then invited everyone in for beer and cheese to mark the end of the muck-spreading. Having had "one for the road", the participants made their way home.

Antons Slišāns,
poet,
Director of the "Upīte" cultural history museum,
Leader of the "Upīte" ethnographic ensemble

Dalībnieki no Latgales

Balvu rajons

Baltinavas etnogrāfiskais ansamblis	Antoņina Logina	24
Briežuciema etnogrāfiskais ansamblis	Maruta Ločmele	13
Kupravas etnogrāfiskais ansamblis	Leontine Bordāne	8
Mednevas etnogrāfiskais ansamblis	Natālija Smuška	17
Rekavas etnogrāfiskais ansamblis	Stefānija Matisāne	8
Susāju etnogrāfiskais ansamblis	Daina Mihailova	11
Šķilbēnu etnogrāfiskais ansamblis	Aina Slišāne	12
Tilžas etnogrāfiskais ansamblis	Daiga Jēkabsonē	20
Upītes etnogrāfiskais ansamblis	Antons Slišāns	9
Upītes jauniešu folkloras kopa	Irēna un Elīna Slišānes	19
Vilakas etnogrāfiskais ansamblis "Abrenīte"	Albīna Veina	18
Vilakas folkloras kopa "Atzele"	Janīna Dukaļska	21

Daugavpils

Daugavpils folkloras kopa "Dzīsme"	Lūcija Vaivode	27
Daugavpils folkloras kopa "Dzīsmeite"	Lūcija Vaivode	7
Daugavpils folkloras kopa "Svātra"	Sarmīte Teivāne	

Daugavpils rajons

Naujenes folkloras kopa "Rūžena"	Inga Zeile	15
Nīcgales folkloras kopa	Anita Vaivode	13
Višķu folkloras kopa	Antonija Stirāne	

Krāslavas rajons

Astašovas folkloras kopa "Olūteņi"	Inta Viļuma	10
Aulejas etnogrāfiskais ansamblis "Aulejas sievas"	Sandra Vaišle	8
Ezernieku etnogrāfiskais ansamblis "Akmeņeica"	Nils Dārznieks	22
Izvaltas folkloras kopa "Izvoltiši"	Līga Gribule	19
Krāslavas folkloras kopa "Rauduvīte"	Marija Gasparoviča	10

Ludzas rajons

Blontu etnogrāfiskais ansamblis	Ināra Sprudzāne	19
Bozovas etnogrāfiskais ansamblis	Veronika Staſecka	12
Ciblas bērnu un jauniešu folkloras kopa "Ilžēņa"	Iga Taukača	22
Ciblas folkloras kopa "Ilža"	Dace Tihovska	10
Mežvidu etnogrāfiskais ansamblis	Rasma Kulamova	15
Mērdzenes etnogrāfiskais ansamblis	Anēja Silkāne	15
Nirzas etnogrāfiskais ansamblis "Raipole"	Jevgēnija Bogdanova	12
Nuksu folkloras kopa	Ilona Poikāne	13
Pušmucovas etnogrāfiskais ansamblis	Ināra Dongiallo	15
Salnavas etnogrāfiskais ansamblis	Elvīra Bleive	12

Preiļu rajons

Aglonas folkloras kopa "Olūteņš"	Helēna Švābe	16
Livānu folkloras kopa "Ceiruleits"	Anna Kārkle	35
Preiļu folkloras kopa "Leiči"	Romualds Kairāns	22
Turku folkloras kopa "Turki"	Daiga Pūcīte	27
Riebiņu etnogrāfiskais ansamblis "Jumaleņa"	Jānis Teiļāns	18
Galēnu folkloras kopa "Vydsmuiža"	Anna Kupre	29
Saunas etnogrāfiskais ansamblis "Naktineica"	Jānis Teiļāns	17
Upmalas folkloras kopa "Vecvārkava"	Bonifācijus Lazdāns	19

Rēzekne

Rēzeknes folkloras kopa "Rūta"

Sarmīte Strupoviča	22
--------------------	----

Rēzeknes rajons

Bērzales etnogrāfiskais ansamblis
Feimaņu folkloras kopa "Olūteņš"
Makašānu folkloras kopa "Kūkleite"
Mākonkalna folkloras kopa
Rēzeknes folkloras kopa "Rūta"
Rikavas folkloras kopa "Rikava"
Rogovkas etnogrāfiskais ansamblis
Sakstagala folkloras kopa "Kolnasāta"
Vilānu folkloras kopa "Biteites"
Vilānu folkloras kopa "Viļoniši"

Bernadeta Opincāne	15
Irēna Ivanova	16
Marija Andina	29
Ināra Smirnova	11
Sarmīte Strupoviča	22
Janīna Mičule	21
Anna Garanča	15
Inese Pāvule	26
Inga Staſecka	14
Inga Staſecka	21

Siena talka Nīcas novadā

Siena vākšana jau izsenis ir bijusi viens no galvenajiem vasaras darbiem. Saimnieki centās sienu nopļaut un savākt lidz vasaras saulgrieziem.

Katram saimniekam bija savas atšķirīgas talkas rīkošanas tradīcijas. Gatavojoties sienas talkai, tika sarunāti talcinieki no kaimiņu mājām. Uz viena vira pļavumu vajadzēja divas grābējas, vienu kaudzes metēju un vienu daksotāju. Sausās vietās grāba ar zirgu grābekli, bet mitrās - ar kešķi (divas garas koka kārtis, uz kurām ar rokām sakrauj sienu un tad iznes no purvainās vietas). Sienu grāba vālos. Pēc tam puiši tos sastūma un krāva gubās.

Parasti siena pļavas atradās tālu no mājām. Tās bija ezera vai tālās meža pļavas. Talciniekim ēdienu deva līdzi vai arī saimniece atveda uz lauku. Lai veldzētu slāpes, dzēra skābputru vai panīnas.

Meitas pļavā grāba sienu tikai garos linu kreklos, ar pakulu pietiekumu (svārku daļa, kas piešūta pie blūzes) un garām pirnotēm (garā piedurkne), brunči bija nomesti.

Kad pļava bija sagrābta, vecākā sieva sauca garo saucienu un leiti*, jaunās piebalsoja:

"Koša pļava, kad nopļauta

Vēl jo koša, kad sagrābta...."

Puiši kircināja meitas, tā parādot viņām uzmanību. Sameklējuši naģes (vardes), laida aiz krekiem.

Pēc talkas, mājās braucot, tika dziedātas braucamās dziesmas:

"Neaugat(i) liki koki

Dīza ceļa malinā.

Garām brauca talcenieki,

Šķēršām tekā kumelini."

Pa cejam uz mājām kaimiņi aplēja talciniekus ar ūdeni. Talcinieki atbildēja ar dziesmu:

"Paldies, paldies, tautu dēls,

Par to skaidro ūdentīnu.

Ja man būtu sīka nauda,

Es tev labi aizmaksātu."

Iebraucot sētā, mājas laudis sagaidija talciniekus ar rumulēšanos.

Talcinieki apdziedāja saimnieci:

"Māte, māte, vāri putru,

Nu nāk tavi talcenieki.

Nebūs putra izvārīta,

Purēs tavi lindrucini."

Saimniece sagaidija talciniekus ar sātīgām vakariņām. Talcinieki ēda, dzēra alu, dziedāja dziesmas, apdziedājās. Vietējie muzikanti spēlēja, jaunie dansoja.

Nākošā dienā sākās talka pie kaimiņa. Tā kaimiņš kaimiņam palīdzēja padarīt lielos vasaras darbus un ar dziesmām tie bija vieglāk veicami.

Zenta Bērtiņa,

Otaņku etnogrāfiskā ansambļa vadītāja

* Tautas teicieni, ar ko apzīmē noteiktas melodijas:

garais sauciens - dziedāšana ar vilksanu (burdons),
leitis - jaunākas cilmes divbalsīga dziedāšana radniecīga lietuviešu divbalsībai,
tāpēc to tautā iesauca par "leiti".

55102

7862.

The hay talka in Nīca

Hay-making has always been one of the most important farming jobs in summer and farmers would make every effort to reap and gather their hay in time for the summer solstice.

Each farmer had unique traditions associated with the talka.

In preparation for the hay talka, neighbours would be invited to help. For every reaper, two gatherers, one sweeper and one pitchforker were needed. The type of rake used depended on whether the fields were located in dry or damp areas. The hay would be raked into stacks by the men.

Quite often, the fields were some distance from the house, located near lakes or wooded areas, so the mistress of the house would provide the workers with a packed lunch or take food to them in the fields later. To quench their thirst, the workers would drink sour or buttermilk.

For raking the hay, girls would discard their skirts and work in long-sleeved smocks, the upper part being made from linen and the lower part from flaxwaste.

Once all the hay had been gathered, the oldest woman would burst into song, echoed by the younger women.

"The field glows when it's reaped

But sparkles when it's gathered....."

The boys would indicate which girls they had their eye on by teasing them and dropping frogs down their smocks.

After the work was done, the workers would make their way home singing riding songs:

"Grow straight trees,

That line the road.

The horse needs a straight path

To take the workers home."

On the way, the neighbours would shower the workers with water and the workers would reply in song:

"Many thanks young man,

For the clear water.

If I had some spare change,

I would pay thee well."

On entering the courtyard, the people of the house would also greet the workers with water.

The workers would goad the mistress with songs:

"Mistress, mistress, make some porridge,

Here come your workers!

If there's no porridge,

We'll shake up your skirts!"

Naturally, the mistress of the house would welcome the workers with a hearty meal and everyone would be invited to the table. The workers would eat, drink beer, sing and take part in friendly singing contests. The local musicians would play tunes while the younger people danced.

The next day, the whole process would begin again but in the neighbour's fields. Thus, neighbours would help each other with the more important summer tasks and of course, with singing, the task was made lighter.

"I'm not sorry that I'm tired,

I'm happy for what I've done!"

Zenta Bērtiņa
Leader of Otaņki ethnographic ensemble

Dalībnieki no Kurzemes

Kuldīgas rajons

Alsungas etnogrāfiskais ansamblis "Suitu sievas"	Ilga Leimane	21
Gudenieku etnogrāfiskais ansamblis "Gudenieku suiti" "Lidija Jansone"		12
Kuldīgas folkloras kopa "Kūrava"	Ina Celitāne	10
Laidu folkloras kopa "Ciba"	Ilona Freimane	14

Liepāja

Liepājas folkloras kopa "Atšaukas"	Ināra Kalnarāja	13
Liepājas folkloras kopa "Balķi"	Ieva Tālberga	7
Liepājas folkloras kopa "Vēlava"	Zenta Bērtiņa	9

Liepājas rajons

Bārtas etnogrāfiskais ansamblis	Gunta Klievēna	22
Otaņku etnogrāfiskais ansamblis	Zenta Bērtiņa	9
Rucavas etnogrāfiskais ansamblis	Stanislava Skudike	27

Saldus rajons

Pampāju folkloras kopa "Pampāļi"	Linda Kunstmane	21
----------------------------------	-----------------	----

Talsu rajons

Talsu folkloras kopa "Talsi"	Ira Burlačko	12
------------------------------	--------------	----

Tukuma rajons

Slampes folkloras kopa "Pūrs"	Anita Apine	18
Tukuma folkloras kopa "Milzkalnieki"	Anita Apine	44

Ventspils

Ventspils folkloras kopa "Laipa"	Ligita Vaļuka	18
----------------------------------	---------------	----

Ventspils rajons

Puzes folkloras kopa "Sītava"	Lienīte Čače	8
Ugāles folkloras kopa "Zdravica"	Natalja Cinkmane	16

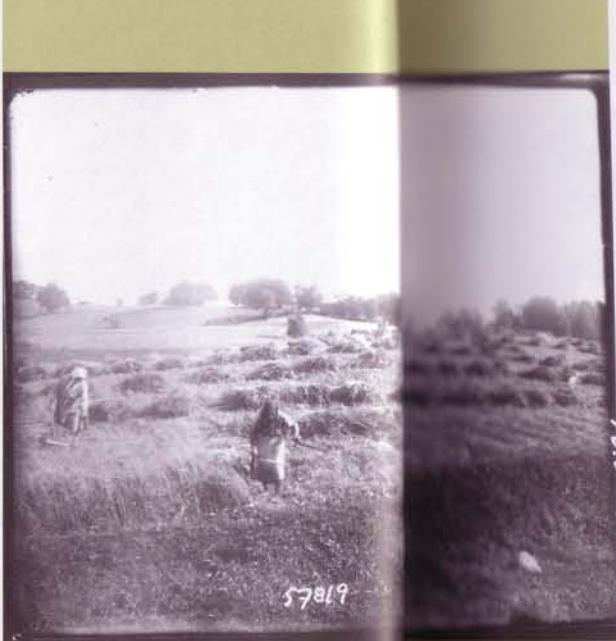

Rudzu plauja Vidzemē

Auglibas gars Jumis katrai labibai sava - Miežu Jumis, Auzu Jumis. Rudzu Jumiti mīļi dēvē par Rogainiti. Rogainitis... Tā simbols ir dubultvārpa, kas nes laimi. Pirms rudzu plaujas saimnieks ar saimnieci apstāgāja lauku, trīs vietās sasienot deviņas vārpas. Sanāca mājas laudis un talcinieki, sākās labibas plauja. Labibas novākšana bija viens no steidzamajiem darbiem, tāpēc uz lauku devās visi, ari vecāki cilvēki un bērni. Rudzu plauja parasti sākās ap Jēkabiem, jūlijā beigās. Uzskatija, ka rudzi divas nedēļas stāv ziedos, divas nedēļas brieset, divas nedēļas kalst - tad plaujamais laiks klāt. Sākoties plaujai, Jumis bēg, un tas ir "jāsakē", lai nezūd labibas lauku svētība. Vidzemnieki ruzdzus plāva ar vienroci un mazu grābeklīti, plāva kā viriesi, tā sievietes. Labibu vispirms ar vienroci nocirta, pēc tam nocirsto labibu ar izkapti un grābeklīti savāca kūlīti. Puiši plaujot centās palīdzēt meitām, ko bija iecerējusi, tie cirta labibu ari iecerētās joslā. Izveicīgas plāvējās bija cienā, tās ātrāk dabūja viru. Rudzus tomēr vairāk plāva viriesi, jo tie bija cietāki, sievietes sejā kūlišus. Parasti viena sējēja saseja kūlišus diviem plāvējiem. Pirmo kūli svieda gaisā un sauca "Vēl garāki citu gadu!" Uzsākot plauju, visi sasēdās uz pirmajiem kūliem un ieturēja no mājām līdzpanemto cienastu, kā ziedoju mu atstājot tirumam maizes gabaliņu. Ēda ari pirmā kūļa graudus, uzglabāja pirmo vārpus, tas nodrošināja labu, sātīgu maizi. Sasietos kūlišus salikā statīnos, nosedzot ar "cepuri". Pēc astoņām dienām rudzi bija nokaltusi, tos varēja vest mājās. Plauju centās nobeigt laimigajās dienās - otrdienu vai ceturtdienu. Jumi vajadzēja kert saimniekam ar saimnieci. Saimniece pēdējā barā (ar nolūku atstāts mazs nenoplauts laukumiņš) ielika cienastu - sieru, sviestu, degvinu. Vidzemē vietumis zem pēdējā cirtiena pacēla velēnu un noslēpa deviņas vārpas. Veci laudis ticēja, ka maizes zemi bez maizes atstāt nedrikst, tādēļ citviet tirumā ieraka mazu maizes gabaliņu ar sāli. Sēzot uz pēdējā labibas kūliša, zilēja - ja meita apskatoties zem tā atrada daudz kukainišu, būs daudz precinieku. Nobeidzot plauju, pīna vārpus vainagu, ko pasniedza saimniekam vai saimniecei. Dažviet to izgreznoja ar ziediem. Vainagu glabāja līdz nākamajam gadam pakārtu pie sienas vai klēti, apcirķi. Visi meta gaisā cūpures, plaujamos rikus un "urjavojā". Gaisā mestajām lietām bija jāveicina rudzu augšana nākošajā gadā. Uz tiruma meta ari kūlenus. Dažviet Vidzemē atstāja uz tiruma nelielu nenoplautu labibas sauju ar noliektām vārpām, ticot, ka Jumis tur pārziemos. Tad tika dzertas apjumības, druvības, - kā atlīdziņa par darbu un vainagu saimnieci talciniekim bija jārīko mielasts. Galdā lika maizi, gaļas zupu, biezputru ar sviestu, pīrāgus, alu. Goda vietā stāvēja rudzu maizes klapa. Alus glāzes bija jādzēzer tukšas, lai rudzi augu gari un vārpus būtu graudu pilnas. Svinot apjumības, visi uzposās, it tāsi jaunās meitas. Skanēja dziesmas un tika dejots.

"Kur, Jumiti, tu gulēji,
Visu garu vasariņu?
Tirumina galīnā(i),
Zem pelēka akmentiņa."

Indra Čekstere,
etnogrāfe, Siguldas bērnu folkloras kopas "Senlejiņa" vadītāja

Rye harvest in Vidzeme

Jumis is the spirit of fertility and each type of corn has its own particular Jumis. The rye spirit is affectionately known as rogainitis and is symbolized by the twin ear of rye which is said to bring good luck. Before the start of the harvest, the master and mistress of the house would walk round the fields and tie nine ears of corn in three places. The people of the house and other workers would gather together to begin the harvest. The harvest was one of the tasks which had to be carried out rapidly which is why everyone was expected to participate, even children and the elderly. The harvest usually began around St. Jacob's day at the end of July. The corn had to be in flower for two weeks, mature for two weeks and parch in the sun for two weeks - after that the harvest could begin. At the beginning of the harvest, Jumis would try to "escape" and have to be "caught" by the master or mistress of the house, so that the good luck didn't escape with him. In Vidzeme, the corn would be harvested using a short scythe and a small rake, by women as well as men. The corn would first be cut down with the scythe and then gathered into sheaves by raking it. While cutting the crop, the boys would try to help the girls they had taken a particular fancy to. The more adept girls were highly respected and were usually the first to acquire husbands! Rye was generally cut by men, as it was tougher, leaving the sheaving to the women. It was traditional for one girl to tie sheaves for two reapers. The first sheaf would be thrown into the air with the cry "Let there be even more next year!!" At this point, everyone would sit down on the first sheaves and share refreshments brought from home and leave a piece of bread as an offering to the field. The grains of the first sheaves would be eaten and the first ear preserved, as this was believed to guarantee good, rich bread. The sheaves would be placed on stands and covered with a "hat". In 8 days' time the rye would have dried and could be taken home. Wherever possible, the harvest would be timed to end on one of the so-called "lucky" days - Tuesday or Thursday. The mistress would provide refreshments in the way of cheese, butter and spirits in the field for the workers. At the very end of the harvest, a piece of turf would be taken up from the field and nine ears of corn hidden underneath. A slice of bread and salt would also be buried in the field, as the old folks believed that this would secure fertile crops in the future. Fortunes were told whilst sitting on the last sheaf; if a young girl looked underneath it and saw many insects, then she would have many suitors! A crown would be made from the ears of corn, sometimes with flowers intertwined, and presented to the master or mistress of the house. The crown would then be kept until the following year, on a wall in the house or in the barn. When the harvesting had finished, everyone would throw their hats and tools in the air, shout "hurrah!" and turn somersaults in the fields as this was said to encourage the crop to grow tall the following year. In some parts of Vidzeme a small part of the field would be left unharvested and the crop bent over so that Jumis would have somewhere to spend the winter. The mistress of the house would provide a feast in gratitude for the work carried out and for the crown bestowed on her. The table would be laden with bread, meat broth, porridge with butter, pirāgi (traditional bread rolls filled with bacon) and beer. The place of honour would be taken by a large loaf of rye bread set in the centre of the table. Beer glasses had to be emptied completely so that the corn would grow well and the ears be full of grains the following year. Everyone would dress in their Sunday best, especially the young girls hoping to attract suitors. Traditional singing and dancing would ensue.

"Where did you sleep Jumiti,
During the long Summer?
At the bottom of the field,
Under a grey stone."

Indra Čekstere,
ethnologist, leader of the Sigulda children's folk group "Senlejiņa".

Dalībnieki no Vidzemes

Alūksnes rajons

Jaunlaicenes folkloras kopa "Jaunlaicene"

Inga Ārste

12

Gulbenes rajons

Druvienas folkloras kopa "Pērlis"

Dace Vītola

Jēkabpils rajons

Atašenes folkloras kopa "Vīraksne"

Jēkabpils folkloras kopa "Balsi"

Valentīna Mičule

20

Vita Talla

5

Limbažu rajons

Salacgrīvas folkloras kopa "Cielava"

Vidrižu folkloras kopa "Delve"

Zenta Mennika

16

Ilze Klaviņa

9

Madonas rajons

Barkavas folkloras kopas "Madava"

Barkavas folkloras kopa "Madaviņa"

Kraukļu folkloras kopa "Krauklēnieši"

Lubānas folkloras kopa

Madonas folkloras kopa "Vērtumnieki"

Varakļānu folkloras kopa "Klāni"

Iveta Dukaļska

30

Ingrīda Grudule

20

Baiba Putniņa

18

Valentina Baranovska

10

Ingrīda Grudule

33

Zinaida Raģele

11

Ogres rajons

Ogres folkloras kopa "Artava"

Taurupes bērnu folkloras kopa "Taureņi"

Marta Gavrilova

7

Pēteris Jansons

13

Rīgas rajons

Siguldas folkloras kopa "Senleja"

Ropazi jauniešu folkloras kopa "Pērkonītis"

Aina Salmane

26

Ligita Šreibere

24

Valkas rajons

Valkas folkloras kopa "Nāburgi"

Valkas folkloras kopa "Sudmaliņas"

Mārīte Melķe

14

Skaidra Smeltere, Tija Bērtiņa

28

Valmieras rajons

Rencēnu folkloras kopa "Rota"

Irēna Garais

28

BALTICA-2003
STARPTAUTISKĀS FOLKLORAS FESTĪVĀLS
INTERNATIONAL FOLKLORE FESTIVAL

Linu plūkšanas talka Zemgalē

Ticējumi un tautasdziesmas liecina, ka izsenis lini Zemgalē bijusi svarīga lauksaimniecības kultūra. Jau gadskārtu ieražu rituālos tiek veiktas dažādas darbības to ražībai.

Pavasarī kāds zemgaliets iesēja katrai māsei "pa pūram linu", jo ravējot tās skaisti dziedāja. Lai nu Dievs audzē gan liniņus, gan paliniņus. Pirmie bija domāti goda krekliem, otrie derēja paladzīniem.

Dažam vīram zili linu lauka ziedi šķita kā "Rigas namnieku svārki", bet dzeltenās pogājas - "zelta naudīna".

Kad istais laiks linu plūkšanai bija klāt, tad vajadzēja "mikstu mēli talkā lūgi" kaimiņus. Pats Dieviņš palidzēs, ja darbā piedalīsies brāļi. Puši, meitas un sievas stājās lauka galā. Ja linus plūks "lidzenām saujām un šķiedriņas pielasīs", talkas māte ceps kviešu maizi un dalis saldu alutinu. Lai citu gadu augtu "stāvi lini", plūcējām bija jādzīd "stāvus stāvēdamām". Raženāk un izveicīgāk darbā bije barvede, kas mācēja gan dziedāt, gan taisnu baru vest, gan kuplu steberi (auglibas simbolu) darināt. (Zemgalē steberi darina sekojoši: lielam, sarkanam burkānam ar stipru diegu resnajā galā piesien divus sīpolus un pētersilus.)

"Audzin' , Dievs, tādus linus
Kā tā kuplā steberite!"

Lai redzētu talcinieku veikumu, bāliņš ņēma zirgu un apjāja lauku:

"Talka plūca, ne māsiņa;
Līgo lini drūviņā."

Uzmnistrinot strādniekus, "lustiga talkas saimeniecie" solīja mielastam kaut āzi.

Kad lini bija noplūkti, laukā atskanēja skaļa gavilešana. Meitas nāca sētā dziedādamas, it kā būtu "zida linus plūkušas zītarīšu kalniņā".

Ar visiem atrastajiem jumīšiem appusķoja talkas māti - "goda kronim par launaga nesumiņu". Vainagu saimniece glabā klētī "linu laimei".

"Proties, talkas māmulīte,
Ko vajag plūcējām;

Ūdens spaini mazgāties,
Linu dvieli slaucīties."

Ar "svētību un gausību" tika klāts mielasta galds. Gadijās, ka "talka nāk sētiņā, auniņš brēc kūtiņā".

Tacu plūcējām tika solita auna gaļa, bet linu cīrtejiem auna līpa. Ja nebūs, tad talkā apdziedāja saimnieces devigumu - "sēnu zupu strībināja ar sudraba karotēm".

Kad saimniece bija gan uzslavējusi čaklās plūcējas un dziedātājas, gan labi pamielojuši, sākās jautra pušiņ un meitu ciņa barvedes steberes dēļ:

"Dziedat, meitas, dziedat, sievas,
Sargājet steberītī".

Rotaļa beidzās ar košās rotas sadališanu.

Muzikanti sāka spēlēt dančus, un dejotāju prieks norima tikai krietni pēc pusnakti.

"Nu ar Dievu palieciet,
Šī vakara saimeniece;

Ritā būs man jauna diena,
Būs man jauna saimeniec."

Velta Leja,
Jelgavas folkloras kopas "Dimzēns" vadītāja

Flax picking talka in Zemgale

Old traditions and folk songs bear witness to the fact that linen has long been an important part of farming culture in Zemgale. Annual rituals were aimed at increasing and improving linen crops. In Spring, local men sowed linen seeds "for their sisters' dowries", who in turn sang harmoniously while tending the weeds. The belief was that God would grow linen of variable quality, the best being used to make shirts and the poorest to make bed-sheets.

For some, the blue flowers in the linen fields were reminiscent of the coats of the landlords in Riga, while the yellow seed-pods looked like "gold coins". When the time was right for flax picking, the neighbours were invited to help, the belief being that "God himself would help if you were helped by your brothers". Boys, girls and women would stand at the top of the field. If the flax was picked "with an even hand and all the grains gathered", the mistress of the house would be generous with the distribution of bread and ale.

Tradition had it that in order for the linen to grow tall the following year, the pickers had to sing as they worked. The most productive and nimble worker would become the leader, but she also had to know how to lead the singing as well as the rest

of the workers, not to mention how to make an abundant steberi, or fertility symbol.

"Please God,
Make the linen grow,
Just like the abundant steberi!"

In Zemgale the fertility symbol is made by tying two onions and some parsley to the thicker end of a large carrot with strong string.

In order to check on the workers' progress, a brother would mount his horse and ride round the fields:
"The workers picked, not my sister;
The linen is swaying in the field"

To cheer up the participants, the mistress of the house would promise to slaughter a ram for the feast.

A loud cheer from the field would signal that all the flax had been picked. The girls would come singing into the courtyard, as though they had been "picking silken flax on an amber hill".

Any twin flax that had been found would be used to make a crown for the mistress of the house - "a crown of honour for providing ample refreshments".

The crown was kept in the barn for good luck.
"Do your duty mistress,
What do the pickers need?
A pail of water to wash,
A linen towel to dry".

The table for the feast was set with special "blessings" and great respect. Sometimes, "as the workers entered the courtyard, the ram could be heard bleating in the barn". But the pickers had been promised ram's meat and the cutters had been promised the tail. If no ram's meat was on the table, the mistress would be mocked in song about her generosity - "slurping mushroom soup with silver spoons". When the mistress of the house had praised the diligent workers and singers and fed everyone a hearty meal, a friendly contest began between the boys and girls for the leader's fertility symbol :

"Sing maidens, sing wives
Guard your steberi....."

The game would end with prizes being awarded. Musicians would then strike up a tune and the dancing and merrymaking would carry on until well after midnight.

"Farewell, farewell
This evening's mistress
Tomorrow brings a new day,
And a new mistress".

Velta Leja,
Leader of the Jelgava folklore group "Dimzēns"

Dalībnieki no Zemgales

Bauskas rajons

Bauskas folkloras kopa "Drenģeri"
Bauskas folkloras kopa "Trejupe"
Svitenes folkloras kopa "Svitene"
Vecsaules folkloras kopa "Vecsaule"

Skaidrīte Kuķalka 18
Aldona Sormule, Inga Bukša 22
Skaidrīte Kuķalka 16
Ināra Grēniņa 17

Dobeles rajons

Dobeles folkloras kopa "Rota"

Rita Harlinska 12

Jelgava

Jelgavas folkloras kopa "Dimzēns"

Velta Leja 26

Tur bij' labi talkā ietī...

Jau izsenis talkās iedami, mūsu senči paveikuši lielus darbus. Un talku neiztrūkstoss pavadonis vienmēr ir bijusi dziesma, protams, ar salda alus malku un gardu mielastu piedevām. Mūža ritumā pieredzēts un piedzīvots daudz talku, bet atmiņa visvairāk glabā tās, kurās kas tīcis gan sirdij, gan prātam. Nu jau gadusimta ceturksnis būs apritejīs kopš folkloras un etnogrāfijas draugu kluba „Laismava” biedri kopā ar folkloras draugu kopu „Skandinieki” devās uz talkām Turaidā, lai līdzētu pārveidot seno livu Dievu dārza daļu par Dainu kalnu. Vien foto liecības nu vēsta, kāds Jaužu pamests čūsklājs un brikšu biezoknis še bijis, pirms pārtapis par vietu, kurā godam tēlnieka Induļa Rankas mūža darbus izvietot, „Balticas” godus svinēt un livus pieminēt. Talkās jaunatklāto, no Dainu kalna dzīlēm iztekošo avotu Turaidas muzejrezervātā vadība un dārzniekmeistars Aivars Irbe tad nosauca Skandinieku vārdā, tā iemūzinot Jaužu veikumu, kuri prot gan dziedāt, gan strādāt. Kārtīgi pastrādājot talkās, labāka saskaņa ir tikusi rasta arī ar tautas teicējiem. Atceros, kā, piesējuši kuplas meijas mazā ekspedīciju „busīņa” aizmugurē, uz tām vēdām milzu sienu gabanas livu zvejinķiemu vientoļajiem jaudim. Un pa gabalu likās, ka tās pašas uz kūtsaugšas pusi slīd. Un „Vīlumu” saimniecei Mikeltornī pēc tam tādi stāsti raisījās, kādus pat nebijām cerējuši sadzirdēt! Bet skaistākās talkas no visām tomēr livu ciemos pieredzētas, kad liels Jaužu pulks sarodas svinēt Jāņus. Atbraucejīj tad pārtop talciniekos un bez skubināšanas dara visu, lai Ligo vakarā prieks būtu pilnīgs: Jāņzāles lasa, vainagus pīn, Jāņuvārtus slien, pušķo mājas un sētas, malku gādā un sarūpē uguns vietas, lestes un zušus pepina un pat čiekurus.

lasa, tas ir mazo talcinieku goda pienākums. Un kuri tad vēl livu alus pārbaudišana - vai gana labs izdevies... Un tad došanās kaimiņšētu aplīgošanas talkā, kad, no sētas uz sētu ejot, aizvien lielāks top ligotāju pulks, lidz visi kopā nonākam jūras krastā un iededzam Jānugunis, skandēdam "Līgi! Lai top!"

Bet bija taču laiks, kad:

„Sveši Jaudis lielījās
Manu muti aiztaisīt -
Vaļa logi, vaļa durvis,
Vaļa mana valodiņa.”

Visi kopā esam līdzējuši šīs durvis atdarīt un, kad 1988. gadā devāmies savā visdzižākajā, sarkanbaltsarkani karogotajā Dziesmu talkā, Latvijā pirmajā starptautiskajā folkloras festivālā „Baltica”, tad zinājām, ka tas ir mūsu ilgus gadus folkloras kustībā veiktās cīņas ceļa kulminējums, dēvēts arī par Dziesmotās revolūcijas ciruļa dziesmu.

Pēc desmit gadiem jau kā brivi Jaudis no brivas Latvijas tikām aicināti uz dziesmoto talku ar pasaules elpu, kurai līdzīgu tuvāko 100 gadu laikā mums neparedz piedzīvot. Tas bija Tautu dzīves festivāls ASV, Vāsingtonā, kur mūsu pulku veidoja gan skanīgas dzīmtas, gan amatu meistari no daudziem Latvijas novadiem. Un tad kopā ar liktenbrāļiem no Igaunijas un Lietuvas paudām visai pasaulei, ka esam, būsim un palīksim stipri arī nākamiem laikiem.

Dainis Stalts,

Līvu savienības "Livōd Īt" vecākā vietnieks, folkloras draugu kopas "Skandinieki" dibinātājs

Reflections about talkas...

Our ancestors have always dealt with the greater tasks in life by organizing talkas which meant gathering together family, friends and neighbours to pitch in. The talkas were inevitably accompanied by songs, plus, of course, pitchers of sweet ale and a tasty meal. Throughout the course of life, we have seen and experienced many talkas, but the ones which are remembered the most vividly, are those which have touched the heart as well as the mind. More than a quarter of a century has passed since members of the folklore and ethnographic group "Laismava", together with the folklore group "Skandinieki", made their way to Turaida to participate in a talka focusing on the transformation of the ancient garden of the Liv gods into a garden honouring Latvian folk songs, the Dainas. Today, only photographs testify to the abandoned snake pit and jungle it once was, before becoming a place worthy of displaying the sculptor Indulis Ranka's life's work, commemorating the Līvs and hosting part of the "Baltica" festival. The ancient spring which was uncovered during the work, was named after the "Skandinieki" by the Turaida Museum Reservation and the garden designer Aivars Irbe, thus immortalizing the achievements of folk who know how to both sing and work.

The participation of song tellers adds immensely to the atmosphere of the talkas. I remember the time when on an expedition to the Liv fishing villages, we tied abundant birch boughs to the

back of our small bus and put the huge bales of straw intended as "gifts" for the local folk on top. From a distance it resembled a giant, mobile haystack! As a result, the mistress of the "Vilumi" farm in Mikeltorni had such tales to sing about it that we never expected! But the most memorable talkas in the fishing villages have been preparations for St. John's night, or Jāņi, which nobody needs any encouragement for. Flowers and grasses are gathered for making crowns and John's "gate" through which guests enter, and for decorating the house and the yard, wood chopped and a huge bonfire built, lightly smoked plaice and eels prepared and fir-cones gathered, this last task being especially allocated to the youngest participants. And of course, the Liv beer has to be taste-tested to make sure it is good enough to serve! Later on, all those involved do the rounds of the neighbouring homes to take part in spontaneous singing competitions, the group becoming larger and larger as more people tag on, until everyone makes their way to light the bonfire by the sea with the words "Ligo- let it be!"

But there was a time when:

"Strangers boasted

They would silence me-

Open the windows, open the doors

And let my tongue be free."

In unison we have helped to open this "door" and when in 1988, carrying our nation's red-white-red flag, we headed for our greatest talka yet, namely the first Baltica International Folklore Festival, also known as the "Singing Revolution's lark song", we knew it signalled the culmination of the long battle fought and overcome by the folklore movement.

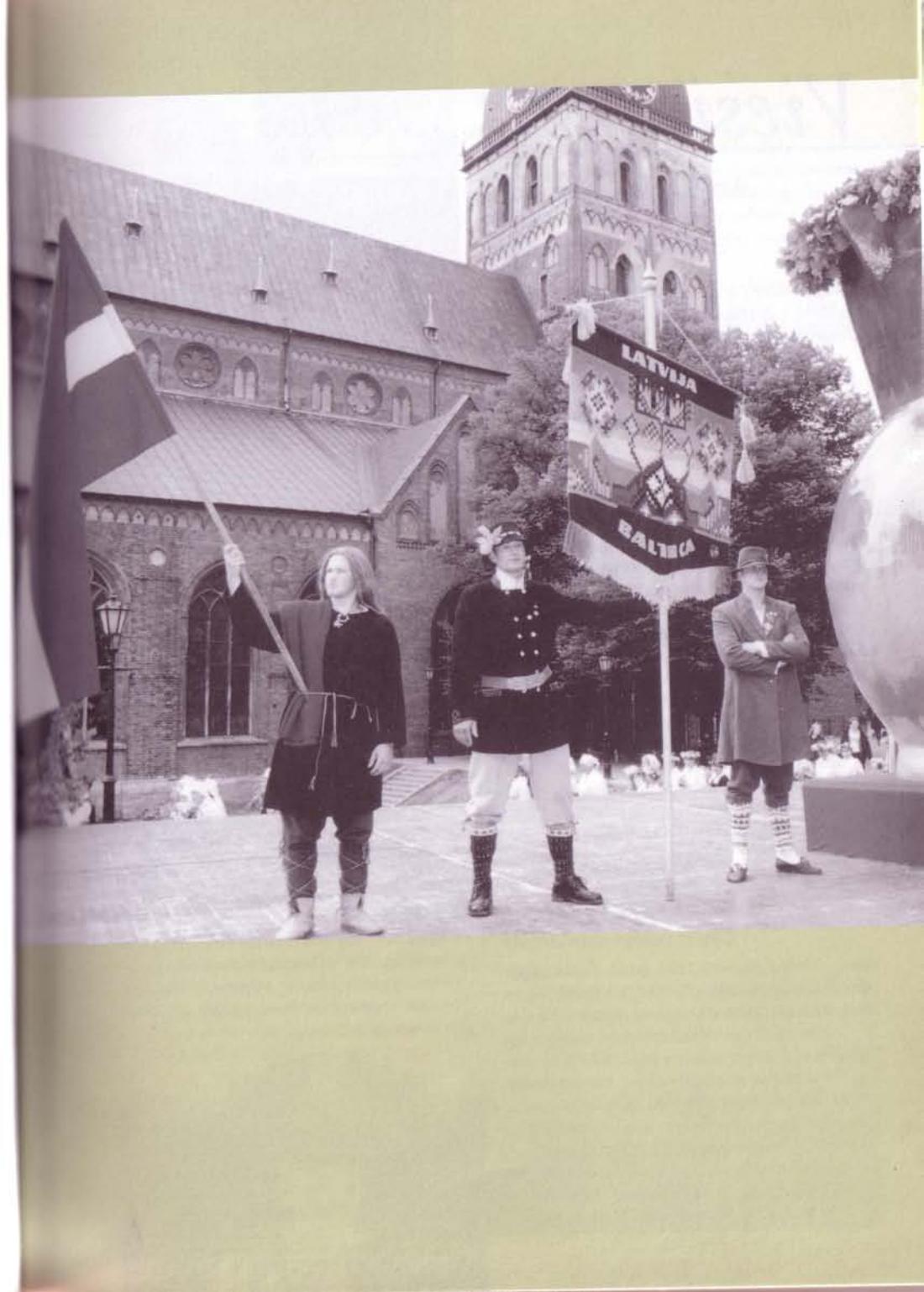
Ten years later, as liberated people from a now independent Latvia, we were invited to participate in a global singing talka, the Folklife Festival in Washington, USA, an unrepeatable experience. Our numbers were made up of singers, as well as craftsmen from several regions in Latvia. Together with our brothers in fate from Estonia and Lithuania we were able to show the world that we are strong communities and will remain strong in times to come.

Dainis Stalts,

Vice - president of the Livonian Society "Livōd Īt", Founder of the folklore group "Skandinieki"

Dalībnieki no Rīgas

Folkloras kopa "Budēļi"	Liena Teterovska, Jānis Kleperis	21
Deju folkloras kopa "Dandari"	Ilmārs Pumpurs	20
Folkloras kopa "Grodi"	Aida Rancāne	10
Autentiskās folkloras studija "Iļjinskaja Pjatnica" Sergejs un Natālija Olenkini		12
Folkloras draugu kopa "Laiksne"	Lauma Garkalne	5
Folkloras kopa "Laiva"	Anda Ābele	16
Folkloras kopa "Lāns"	Ruta Stepiņa	5
Folkloras kapela "Maskačkas spēlmaņi"	Ansis Ataols Bērziņš	6
Folkloras kopa "Rija"	Dzidra Rijnece	40
Danču klubs	Valdis Putniņš	27
Folkloras draugu kopa "Skandinieki"	Helmi un Dainis Stalsti	27
Folkloras kopa "Visi vēji"	Ieva Mūrniece	6
Folkloras kopa "Vilcenes"	Gundega Drava, Inese Krūmiņa	22
Folkloras kopa "Vilkāči"	Dāvis Stalts	4
Folkloras kopa "Vilki"	Edgars Lipors	9
Folkloras kopa "Zvīgnīza"	Ieva Bērziņa	9

Viesi Guest groups

Armēnija/ Armenia "Sasun"

Dziesmu un deju grupa "Sasun"
dibināta 1988. gadā.

Grupas mērķis ir iepazīstināt pasauli ar armēnu folkloru, celt armēnu nācijas slavu un autoritāti. Grupa ir koncertējusi daudzos Armēnijas reģionos un piedalījusies daudzos starptautiskos festivālos Itālijā, Francijā, Horvātijā, Rumānijā, Ungārijā un Polijā.

Vadītājs Aleksandrs Zakijs.

"Sasun"

The "Sasun" folk song and dance group was formed in 1988.

One of the principal goals of the group is to acquaint the world with Armenian folklore and culture, and promote the name of Armenia in the international community.

The group has performed all over Armenia and in various countries of the former Soviet Union and has participated in many international festivals as well as European festivals in Italy, France, Croatia, Romania, Hungary and Poland.

Leader Aleksandr Zakyans

ASV/ USA Činles ielejas dziedātājas

Grupa dibināta 1981. gadā. Činles ielejas dziedātājas ir Navaho cilts sievietes, kas tic, ka ar dziesmām un dejām ir iespējams saglabāt bagātās cilts tradīcijas. Mūzikas saknes meklējamas Arizonas Šelegejas kanjona bagātajās tradīcijās.

Daudzas dziesmas nāk no aitu ganīšanas tradīcijām. "Šīs ir dziesmas, kuras mana māte dziedāja, ganot aitas Šelegejas ielejā," stāsta Elsie Dezzuda. Grupa ir ierakstījusi vairākus albumus, kā arī piedalījusies tādu filmu uzņemšanā, kā "Spalvas vējā", "Vectēvs Debesis", "Indiāni no Dienvidaustrumiem", un "Tumsās asinis".

Chinle Valley Singers

The Chinle Valley Singers began singing as a group in 1981. They are Navajo women who believe strongly in preserving their rich Navajo traditions by sharing them through story-telling, songs and dances, which they have adapted from authentic ceremonial contexts for use in contemporary situations. The group's music has its roots in the rich traditions of Canyon de Chelly, Arizona.

Many of the songs come from a tradition of sheepherding. "They are the same songs my mother sang to the sheep when she was sheepherding around Canyon de Chelly", says Elsie Deswood. The group has recorded several albums of their music and has appeared in such films as "Feathers in the Wind" (Rocky Mountain Productions), "Grandfather Sky" (Chariot Productions), and "Indians of the Southwest" (Chariot Productions). They also appeared in the nationally distributed film "Dark Blood".

"Teiksma"

Mineapoles tautasdziesmu ansamblis "Teiksma" izveidojies 1967. gadā, visu savu darbošanos veltot latviešu tautasdziesmai - tās kopšanai un godināšanai. "Teiksma" repertoārā ir dziesmas visām gadsakrtū svinībām un cilvēka mūža godiem. Dziesmu pavadijumus atsaka kokles, stabules, akordeons un citi instrumenti.

"Teiksma" ir koncertējusi daudzās pilsētās ASV un Kanādā, ir piedalījusies Dziesmu svētkos un citos latviešu sarakojumos, arī Latgalu dienā un Amerikas latviešu folkloras dienās Garezerā (ASV), kā arī kuplinājusi cittautu un starptautiskus sarakojumus, televizijas un radio raidījumus.

Vadītāja Elga Pone.

"Teiksma"

"Teiksma", a Minneapolis, USA folk song ensemble, has been singing with enthusiasm and joy since 1967, dedicating their work to Latvian folk songs. The "Teiksma" repertoire includes songs for all seasonal celebrations as well as personal rites of passage. The songs are often accompanied on the kokle, recorder, accordion and other instruments.

"Teiksma" has performed in many cities in the United States and Canada, participated in song festivals and other Latvian and international gatherings and appeared on TV and radio shows. In 1990 "Teiksma" toured 11 locations in Latvia. In 1997 "Teiksma" presented Latvian culture through song at a gathering in Trinidad and Tobago, and also for the local Latvian and Venezuelan public in Caracas, Venezuela.

Leader Elga Pone.

Igaunija/ Estonia "Liinats'uraq"

"Liinats' uraq" ir tradicionāls Seto vīru koris no Tartu. Sākotnēji viņi satikās nejausi, lai tikai kopā dziedātu, bet kopš 2000. gada kopā sanākšana un uzstāšanās kļuva daudz biežāka. Viņu dziesmas galvenokārt nāk no tradīcijām bagātā Seto apgabala, kurš atrodas Ūsvada un Meremē ciematū apkārtnei, tikai dažu izceļsmi ir meklējama citās Setomā daļās. Tāpat viņu repertoārā ir dažas vīru dziesmas, kuras agrāk ir izpildīja sievietes.

"Liinats'uraq"

"Liinats'uraq" is a traditional Seto male-voice choir from Tartu. Initially, their meetings were quite spontaneous, merely providing the opportunity to sing together, but since the autumn of 2000, the choir has met and appeared in public on a regular basis. Most of the songs sung by "Liinats'uraq" originate from the traditional Seto region, around the villages of Uusvada and Meremäe, but a handful come from other parts of Setomaa. Their repertoire also includes songs which were traditionally sung by men but have been handed down by women, as well as Seto interpretations of contemporary Estonian folk songs.

"Sinimaniseele"

Folkloras grupa "Sinimaniseele" dibināta 1997. gadā. Grupas sastāvā ir jauni cilvēki no Tartu, kurus interesē folklora. Viņu repertuārā ir tautasdziesmas, dziedamās spēles, senās tautas dejas un tradicionālā instrumentālā mūzika.

Jaunie folkloras muzikanti spēle cītaras, dūdas, akordeonu. Viņi arī svin tradicionālos tautas svētkus, iepazīstinot dalīniekus ar seno paražu mantojumu.

Vadītāja Janika Vilma

"Sinimaniseele"

The folklore group "Sinimaniseele" was founded in 1997 and unites young people from all over Estonia who are studying in Tartu and share an interest in folklore. Their repertoire includes folk songs, dances and traditional instrumental music. The instruments include the zither, violin, bagpipes, bowed harp, parmpill and accordion. The group also considers it important to celebrate festivities in the folklore calendar in order to acquaint members with their ancient custom heritage.

Leader Janika Vilma.

Japāna/ Japan

Ainu tautas grupa

Ainu cilvēku izcelsmes vieta ir Dienvidmongolija. Pirms vairākiem desmitiem tūkstošu gadu viņi sāka virzīties uz ziemeļiem, uz Japānas arhipelāgu.

Ainu kultūra bija izplatīta no 15. līdz 17. gadsimta beigām, bet jāpāni viņus nemitīgi apspieda, aizliezot ievērot tradīcijas un paražas. 1899. gadā tika ieviests Hokkaido aborigēnu aizsardzības likums.

Darbojas arī Hokkaido Utari asociācija, kas aizstāv ainu tiesības un veicina ainu valodas un kultūras atjaunošanu un saglabāšanu mūsdienās.

Pēc pēdējiem iedzīvotāju skaitīšanas datiem 1984. gadā bija 24 381 ainu tautības cilvēks.

Ainu tauta vienmēr ir aizrautigi dejojuši un dziedājuši, lai vairotu dievu labvēlibu un nodrošinātu ciemata iedzīvotājiem mierīgāku dzīvi. Turklat dejām bija liela nozīme viņu ikdienu, jo tika uzskatīts, ka dejojot cilvēki ar dieviem dalās savos priekos un bēdās.

Ainu folk group

The Ainu people developed in the territory of Southern Mongolia and tens of thousands of years ago, began steadily spreading North, towards the Japanese archipelago.

The Ainu culture was very widespread from the 15th to the end of the 17th century but its people were constantly suppressed by the Japanese, who forbade them from observing their everyday customs. In 1899, the Hokkaido aborigine protection law was passed.

The Hokkaido Utari Association defends the rights of the Ainu people and promotes the renewal and conservation of the Aina language and culture in modern times. According to the last survey, which took place in 1984, the Ainu population totalled 24 381 inhabitants.

The Ainu people have always been enthusiastic singers and dancers and these activities have always been aimed at increasing the benevolence of the gods and to secure a more peaceful life for the village inhabitants. The dances play an important part in their everyday lives and are a means of sharing both their joys and sorrows with the gods.

Itālia / Italy

"Picètt del Grenta"

Folkloras ansamblis "Picètt del Grenta" dibināts 1988. gadā. Grupa sastāv no 25 dažāda vecuma dalīniekiem, kuri mil mūziku un vēlas saglabāt vecās tradīcijas, preti sanemot liksmību un uzmanības apliecinājumus visur, kur vien viņi muzicē.

Šai grupai ir plašs repertuārs: itāļu un lokālās folkloras dziesmas, valsi, kaislīgs tango, melodiskas lēnās dziesmas un pat garīgās mūzikas skāndarbi. Viņiem ir liela koncertu pieredze. 1990. gada sākumā tika ierakstīts albums. Grupa ir uzstājusies dažādos pasākumos Itālijā, Francijā, Ungārijā, Šveicē, Spānijā un citur.

Grupu vada Gabriele Bolis

"Picètt del Grenta"

The "Picètt del Grenta" ensemble was born out of a love of music and traditions in 1988.

The group is composed of 25 members of different ages, who share this love of music and desire to preserve old traditions, receiving joy and acknowledgement wherever they perform their songs accompanied on traditional instruments.

Their broad repertoire includes Italian folk songs, waltzes, passionate tangos, melancholic tunes and love songs, as well as spirituals. The members are very experienced performers and recorded an album in 1990. They have performed all over Italy, as well as in France, Switzerland, Spain, Hungary and other countries.

The leader of the group is Gabriele Bolis.

Krievija/ Russia

Sanktpēterburgas Konservatorijas folkloras ansamblis

Folkloras ansamblis nosaukts N. A. Rimska - Korsakova vārdā un dibināts 1976. gadā profesora Anatolija Meknēcova vadībā.

Ansambļa repertuārā ir dažādu Krievijas reģionu (Arhangeļskas, Vologodskas, Novgorodas, Pleskavas, Smoļenskas, Brjanskas un Sibīrijas) senās gadskārtu, kā arī kāzu norises, liriskas rituālu dziesmas, senās horeogrāfijas un instrumentālā mūzika.

Ansambļa apmācības procesā ir arī iekļautas lekcijas, semināri un speciālistu nodarbības.

Folkloras ansamblis piedalās gan Krievijas, gan starptautiskos folkloras festivālos.

Vadītājs Anatolijs Mehnetcovs

The St.-Petersburg State Conservatory Folk ensemble was named after N. A. Rimsky-Korsakov and was founded in 1976 by professor Anatoly Mekhnetskov.

Their repertoire includes pieces from the old Russian calendar, weddings, lyrical ritual songs, ancient choreography forms and instrumental music from various regions in Russia (Arkhangelsk, Vologod, Novgorod, Pskovsk, Smolensk, Bryansk and Siberia).

The group's educational programme includes lecture-concerts, seminars and master-classes and it participates in national and international folklore festivals.

Leader Anatoly Mehnetcov

Lietuva/ Lithuania

"Duja"

Folkloras grupa "Duja" ir dibināta 1991. gadā Vilnā. Visi četri dalībnieki dziedāšanas un folkloras mūzikas instrumentu spēles pieredzi pirms tam apguvuši citos ansambļos.

Mākslinieki cēsas atveidot seno lietuviešu dziedāšanas un spēlešanas manieri, spēlē uz seniem, oriģināliem instrumentiem.

Grupas programma ir balstīta uz autentiskām lietuviešu dziesmām un instrumentālo mūziku. "Duja" ir piedalījusies festivālos un koncertos Vācijā, Beļģijā, Dānijs, Turcijā, Francijā, Norvēgijā, Igaunijā, Latvijā, Polijā, Somijā un daudzās citās valstīs.

"Duja"

The folk group "DUJA" was founded in 1991 in Vilnius. All 4 members of the group acquired experience in folk singing and traditional instrument playing in other Lithuanian folk groups before forming "DUJA". The performers endeavour to reproduce ancient Lithuanian styles of singing and playing and use authentic instruments. Their repertoire is based on authentic Lithuanian songs and instrumental music. Since their formation, they have taken part in festivals and concerts in many countries, including Germany, Belgium, Denmark, Turkey, France, Norway, Estonia, Latvia, Poland and Finland.

"Gastauta"

Ansamblis ir izveidots 1981. gadā. Kolektīva sastāvā ir 25 dalībnieki vecumā no 25 līdz 46 gadiem.

Ansambļa repertuārā ietilpst dziesmas, dejas, rotaļas, sutartines, instrumentālā mūzika, kura raksturīga Aukštaitijas reģionam.

Lielu repertuāru daļu etnogrāfisko ekspedīciju laikā ir savākuši paši dalībnieki. Vislielākā uzmanība tiek pievērsta kultūras mantojumam, kurš atainojas ansambļa dziesmās, dejās un seno lietuviešu instrumentu - skuduču, ragu, stabulu, kokļu (5 stīgu) spēlē.

Ansambļa tradicionālais apģērbs ir Aukštaitijas reģiona tautas tēri. "Galsta" ir piedalījies daudzos starptautiskos festivālos Vācijā, Francijā, Polijā, Baltkrievijā, Latvijā, kā arī Lietuvā.

"Gastauta"

The ensemble was formed in 1981 and comprises 25 members, whose ages range from 25 to 46.

The group's repertoire includes songs, dances, games, sutartines (an archaic form of polyphony singing) and instrumental music characteristic of the Aukštaitij region. A large part of their repertoire has been gathered by the group members themselves, during ethnographical research expeditions.

It mainly focuses on cultural heritage, which is reflected in songs, dances and music performed on ancient Lithuanian instruments, such as the skuduchiai, ragai, lumzdeliai and kankles (5-string). The group members dress in traditional costumes from the Aukštaitij region.

"Gastauta" have participated in many international festivals (Germany, France, Poland, Belarus and Latvia), as well as international festivals that have taken place in Lithuania.

Lielbritānija / Great Britain

"Dūdalnieki"

"Dūdalnieki" ir latviešu folkloras kopa Ziemeļanglijā, kas darbību uzsāka 1983.gadā. Kopa sastāv no dažāda vecuma cilvēkiem, kuriem interesē folkloru un etnogrāfija, kā arī rūp latviešu tautas garamantu saglabāšana. Folkloras mūzikas materiāli, dziedāt un spēlēt prieks ir pamats kopas darbibai.

Kopas dalībnieku vecāku un vecvecāku dažādās izceļsmes vietas Latvijā, veicina dažādu novadu dziesmu mācīšanos, tā laujot pārstāvēt visu Latviju. Kopa ir spēlējusi un dziedājusi dažādos sārīkojumos un festivālos Apvienotajā Karalistē, kā arī Francijā, Vācijā, Somijā, un Zviedrijā. Kopas vadītājs Raimonds Dāle.

"Dūdalnieki"

"Dūdalnieki" is a Latvian folk group based in West Yorkshire, in the North of England. This year the group is celebrating its 20th anniversary, as the current leader Raimonds Dāle founded Dūdalnieki in 1983. The group is made up of people from all age groups who share an interest in Latvian folklore and ethnography.

"Dūdalnieki" sing and play traditional tunes from various areas of Latvia. They have performed throughout the U.K. and in France, Germany, Finland and Sweden.

Leader Raimonds Dāle.

"The Chameleonic Morris Men"

Grupa izpilda angļu Morisa dejas. Šī dejas forma ir bijusi angļu dzīves sastāvdaļa vairākus gadsimtus. Grupa darbojas ap astonpadsmit mākslinieki, sastāvā ir gan dejotāji, gan muzikanti, gan jokdari. Repertuārs pārsvārā pazīstams kā "Costwold Morris". Kopš grupas dibināšanas 1985. gadā, viņi ir uzstājusies festivālos un citos pasākumos visā pasaulei, tai skaitā Vācijā, Francijā, ASV, Japānā, Krievijā, Izraēlā, Lietuvā, Igaunijā, Turcijā, Rumānijā, Sibīrijā, Kazahstānā, Īrijā un Spānijā. Vadītājs Davids Brekisters.

"The Chameleonic Morris Men"

The Chameleonic Morris Men are an English Folk Dance Group that performs the English Morris dance. This form of dance has been part of English life for many hundreds of years. The group comprises some eighteen performers made up of dancers, musicians, the fool with his bladder and a bobby horse or other beast. The repertoire consists of what is generally known as Cotswold Morris. Since the group was formed in 1985 they have performed at festivals and other events worldwide including Germany, France, USA, Japan, Russia, Israel, Lithuania, Estonia, Turkey, Romania, Siberia, Kazakhstan, Ireland and Spain.
Leader David Brekister.

Norvēģija/Norway

"Småjondølenes dansarlag"

Deju grupa darbojas jau 25 gadus. Tājā ir 66 dalībnieki vecumā no 6 līdz 50 gadiem. Ansamblis dejo dažāda veida dejas, bet pārsvārā tradicionālās dejas, kurus ir nākušas no viņu novada.

Grupas, kas atbraukusi uz Latviju, sastāvā ir gan pusaudži, gan pieaugušie. Viņu programmā ir iekļautas norvēģu tradicionālās dejas, kā arī citu tautu dejas, kurus Norvēģijā ir dejotas jau daudzus gadus. Dazī no puišiem dejo arī unikālas norvēģu solo dejas. Grupas vijolnieks ansamblī spēlē jau 25 gadus.

"Småjondølenes dansarlag"

This dance group has been active for about 25 years and comprises 66 dance enthusiasts from the age of 6 to 50. Their repertoire includes a variety of dances but the main focus is on traditional dances of the region. The group performing in Latvia comprises teenagers and adults. The programme includes folk dances from Norway as well as dances which originate from other countries but which have been danced in Norway for many years. Some of the boys perform solo dances that are unique to Norway. The "Småjondølenes dansarlag" fiddler has been playing with the group ever since its foundation 25 years ago.

Polija/ Poland "Sadeczanie"

Folkloras grupa "Sadeczanie" tika nodibināta pirms 35 gadiem pāzīstamās horeogrāfes Lidijas Mihailikovas vadībā. Kopš dibināšanas tās mājvieta ir klubā Nowy Saez. Galvene grupas "Sadeczanie" dziesmu un deju motivi nāk no Polijas dienvidiem. Viņu tēri ir identiski šī reģiona iedzīvotājū agrāk nēsātajiem tēriem. "Sadeczanie" ir tīcis silti uzņemts daudzās ārzemju valstis - Bulgārijā, Čehijā, Francijā, Vācijā, Ungārijā, kādreizējā Dienvidslāvijā, Itālijā, Slovākijā, Spānijā un Krievijā.

"Sadeczanie"

The folk group "Sadeczanie" was founded 35 years ago by a well-known choreographer, Mrs Lidia Michalikowa. Since then, the group has been resident in the local club in Nowy Sacz.

The principal themes presented in the songs and dances of "Sadeczanie" are based on authentic culture from the South of Poland and the costumes worn by the group members are based on traditional costumes worn by the inhabitants of the region.

"Sadeczanie" has been warmly welcomed in many foreign countries including Bulgaria, France, Germany, Hungary, Yugoslavia, Italy, Slovakia, Spain, Russia and the Czech Republic.

"Tuesday"

The Abjola community centre in Tampere has been linked with folk-dancing activities since

1950. At present, the "Abjola Tanhuat" association comprises about 150 members. The oldest group within the association is "Tuesday", which was founded in 1958. The group in its current line-up consists of 12 couples, all of whom have been dancing for at least 8 years but the majority for up to 20 years.

The dancers are usually accompanied by 2-4 musicians playing the violin, accordion and bass violin.

The group members make their own traditional Finnish folk-costumes, which originate from Seiskari in Karelia.

Somija/ Finland "Tuesday"

Jau no 1950. gada Tamperē, centrā Abjola, tiek dejotas tautas dejas. Pašlaik asociācijā "Abjola Tanhuat" deju grupas nodarbojas apmēram 150 dalībnieku. Vecākā folkloras dejotāju grupa ir "Tuesday". Tā dibināta 1958. gadā. Ansambla sastāvā 12 pāri. Visi dejotojosi ne mazāk kā astoņus gadus, tomēr daži jau pat 10-20 gadus.

Pavadījums pārsvārā tiek spēlēts uz vijoles, akordeona un basa vijoles.

Ansambla dalībnieki arī paši darina tautastērpus, kuru izcelsmes ir Seiskari, Karelijā.

Ukraina/ Ukraine

"Drevo"

Ukrainu mūzikas pētnieku un izpildītāju ansamblis "Drevo" dibināts 1979. gadā un ir folkloras kustības pionieris Ukrainā. Jau ansambļa darbības sākumā tā dalīnieki izvirzīja mērķi - padziļinātā izpēti un bez izskaistināšanas piedāvāt mūsdienu klausītājam seno muzikālo kultūru, kura vēl ir saglabājusies zemnieku sētās. Galvenais repertuāra un pētniecības pamats ir ansambļa dalīnieku aktīvs ekspedīciju darbs.

Ansamblis piedalījies folkloras festivālos un koncertos Belgijā, Gruzijā, Lietuvā,

Polijā, Krievijā, Francijā. "Drevo" dalīnieki vada ukrainu folkloras dziedāšanas meistarķases Eiropas pilsētās.

Ansamblis nav arī sveši radoši eksperimenti, piemēram, kopprojekts ar teātra studiju "Dax"-muzikāls priekšnesums "Akmens riņķis" (Fopera), kura režisors bija V. Troickis.

Ansamblis ir ierakstījis tris pastāvīgus CD un lielu daudzumu diskus ar izlasēm.

Vadītājs E. Efremovs.

"Drevo"

The "Drevo" ensemble, which is made up of Ukrainian music researchers and performers, was founded in 1979 and is the pioneer of the Ukrainian folklore movement. From its

very foundation, the group members set themselves a goal - to carry out in-depth research of the ancient musical culture, which is still present in many farmsteads and present it to the contemporary listener in an authentic way. The basis of the group's repertoire has been formed mainly as a result of active research expeditions.

In the nineties, similar groups were formed in other parts of the Ukraine and in Russia (including the "Volodar" ensemble). The Polish folklore movement, which is currently expanding, was born under the direct influence of "Drevo".

The ensemble has taken part in many international projects - folklore festivals and concerts in Belgium, Georgia, Lithuania, Poland, Russia and France. Members of the group also conduct Ukrainian folk singing master classes in Europe.

The group is no stranger to creative experimentation. The result of one such experiment was a joint production with the theatrical studio "Dax", namely a musical performance, "The Circle of Stone" (Fopera), whose director was V. Troickij. The ensemble has recorded three independent albums and a large number of discs of selected works.

Leader E. Efremov.

"Gurtopravci"

Māksliniecisks projekts, kuru īsteno vairāku dažādos tradicionālās mūzikas žanros strādājošo kolektīvu vadītāji. Repertuārs tiek vākts ekspedīciju laikā, lai labāk atklātu ukrainu tautas sadzives estētiku.

"Gurtopravci"

"Gurtopravci" is an artistic project carried out by the leaders of several groups, which perform various genres of traditional music. Their repertoire is "collected" during expeditions to discover the aesthetics of the everyday life of Ukrainian people.

"Volodar"

Autentiski dziedōšais ansamblis „Volodar” dibināts 1993. gadā.

Grupas sastāvā dzied P. Čaikovska Nacionālās akadēmijas un Kijevas Kultūras universitātes studenti un absolventi. Ansambla repertuārā – gadskārtu rituāli un ieražu folklorā. Ansamblis ir vairāku Ukrainas un starptautisko festivālu laureāts.

Vadītāja – Irina Klimenko

"Volodar"

The „Volodar” ensemble was founded in 1993 and comprises students and graduates from

the P. Tchaikovsky National Academy and the Kiev University of Culture. Their repertoire includes annual rituals and customs from the folklore calendar, presented in an authentic manner. The group has received several national and international awards.

Leader - Irina Klimenko

Turaidas pils/ Turaida Castle